

88. MÁJUS 5.

Taxa Nemzeti Bank
 pláttá
 No. **Ányóza tárgyst.**
a bankokkal
 Hav. 6
 évre 6 május 5. A bankok képviselői
 főidre 12 napszerű nemzetgazdasági
 hírdetők hívta össze. A minif
 „UJ KELET” az eddig együttmű
 vanati zsidóság egyetemes napnap
 a Cikkünk utánnyomását csak a
 korras megjelölésével engedjük meg.

UJ KELET

ZSIDÓ NAPILAP

Ara 5 lej
 Bérmentesen leveleket nem fogadunk el.
 — Kéziratok megőrzését és visszaküldését nem vállaljuk. Főszerkesztő: dr. Márton Ernő. Felelős szerkesztő: Jánbor Ferenc. Bucuresti szerkesztő: Hát-szegi Ernő, Strada Cobălcescu 52.
 Péntek, május 6.
 1938—5698. Uj 5.
 XXI. évf., 101. szám.

Tagsági díj és világtörténelem

Megírták a lapok, hogy abból az alkalomból, hogy a pár nap mulva összeülő Népszövetség plénuma előtt döntő fázisba kerül az olaszok abessziniai hódításának de jure is megtörtént elismerése, a négus, Abesszinia egykori ura és császára, a Népszövetség mindezeideig elismert tagja, kifizette magas tagdíjhatárléka egy részét...

Mindenesetre csak egy részét. Annyit, hogy formális okokból senki sem utasíthatja vissza a négus, vagy képviselője megjelenését a Népszövetség előtt.

Tragikus és groteszk. Tragikus földöntő, országa-vesztett, shakspereai fejedelmeként, hadseregek és hatalom nélkül mindenekkel szemben már csak — tagdíjnyugtával bizonyítani igénye jogosultságát a Népszövetség eleven világtörténete előtt. Tragikus és groteszk. De vajjon nem groteszkek-e azok a körülmények, amik végül is ide juttatták a tragikus és groteszk peticionálózt?

S azokivül: csak a látszat szembeötlő. Hiszen ha a Népszövetség alapokmányainak írott, feleltetői rendelkezései s a kollektív biztonság rendszerének minden nagypécsettű papíroira szegett fogadalmi ellenére elveszthette a négus birodalmát, a kifizetett tagdíj, mely a népszövetségi tagság igen fontos jogosítványa, még mindig igen jó lehet valamire. Hisz tudunk olyan délamerikai államról, amit a népszövetségi tagdíj nem fizetése miatt zártak ki a Népszövetségből s így félig-meddig az állami életük terén érvényes emberi jogokból. Bizony ez a tagdíj még mindig adhat valami fordulatot, ha nem is nagy mértékben, de szerényen a négus ügyének...

A négus mindenesetre kezdi kitanulni Európát. Amikor még az addisz-abebehaj császár volt s az etiópiai oroszán, félig-meddig fekete népek ura, egészében pedig egy civilizált, ha nem is süttét, de homályos afrikai uralkodó, addig lehetett naiv, addig hihetett a Népszövetség mindennaposágában. Elhíhetette, hogy a népszövetségi tagság megvédi országát a gyarmatosítás ellen. Most már tudja, hogy tévedett. Azóta viszont megtanulta, hogy csak a tagsági díj a fontos. Ez a kifizetett tagsági díj-nyugta a négus utolsó védelmi vonala. Most minden megmaradt erejét ide koncentrálja. S talán még remélhet is valamit. Elvégre, ha a jogokat már nem is tartják be Európában, a formáknak még mindig a hívei vagyunk.

A németországi vagyonelkobzás

Egy zürichi német lap vállalta annak kimondását, ami amugyis nyilvánvaló volt: a németországi zsidók vagyon-bejelentési kötelezettsége lényegében a zsidó vagyonok elkobzását célozza.

A rendelet szövege errenézve semmilyen kétséget nem hagy. Göring urnak ugyanis jogában áll „garantálni” a zsidó vagyonoknak a német gazdaság érdekében való felhasználását.

Ebbe az otromba stílizálásba bujtatta el a négyéves terv diktátora azt az olcsó lehetőséget, hogy a számban és vagyonban megfogyatkozott németországi zsidóságtól elvegye azt, amije még az öt éves nemzeti szocialista gazdálkodás után megmaradt.

A weimari Németország valamivel több, mint félmilliónyi zsidó polgára anyagi jólét tekintetében a többi európai országok zsidóságához viszonyítva vezető helyen állott. Egy németországi zsidó átlagos jövedelme a hétszerese volt annak, amennyit átlagban egy lengyelországi zsidó keresett. Ez mindenesetre nem jelentett többet, mint egy jobb polgári életstandardot, mert a lengyelországi zsidó tömegek jérhatatlan nyomora nem a legjobb összehasonlítási alapot szolgáltatja. A nemzeti szocialista rendszer uralomra-jövétele után a nagy zsidó vagyonokat a közvetlen vagy közvetett kényszer ereje jászta

Egybeforrottságát és béke-szándékát hangsúlyozta ki a kisantant sinaiai konferenciája

A Magyarországhoz való közeledés óhaját megkülönböztetett hangsúllyal fejezte ki a konferencia. A riadói közlemény nem említi meg a szudeta-németek kérdését. Sztajadinovics és Hodzsa csütörtökön este visszautaztak

Sinaia, május 5. Az uralkodó Filitti ezredes és Ilie Radu őrnagy, királyi adjutánsok, Ghelmegeanu, Calinescu, Gabriel Marinescu, Argeseanu tábornok, dr. E. Bianu, Macarovic ezredes bucaresti térparancsnok kíséretében tegnap este 7.05 órakor Sinaia-ba érkezett. A pályaudvaron Miron Cristea pátriárka, Bilinescu tábornok, helyőrségi parancsnok, Arghitopol ezredes megyefőnök, Cezar Popescu polgármester és más előkelőségek fogadták.

Mint Sinaia-ból jelentik, a kisantant tanácsa ma délelőtt fél 11 órától háromnegyed 12 óráig tartotta harmadik ülését, aminek végeztével előbb Sztajadinovics, majd Kofta mentek királyi kihallgatásra a Poisor-kastélyba. A három külügyminiszter azután zárt körben ebédelt a Palace szállóban.

A Semnahul jelentése szerint, párhuzamosan a három külügyminiszter hivatalos tárgyalásaival, Sinaia-ban élénk diplomáciai te-

vékenység folyt, amelyből kivettek részültek a különböző államok ott tartózkodó követei.

Különösen Bárdossy magyar követ és Krofta csehszlovák külügyminiszter, valamint Ugo di Sola olasz követ megbeszélései bírnak fontossággal.

Hoare angol, Thierry francia követek és Poiniski lengyel ügyvivő szintén tárgyaltak Comnen külügyminiszterrel és a többi követ-tel.

Tegnap este Comnen román külügyminiszter mondott pohárköszöntőt a Jugoszlávia és Csehszlovákia külügyminisztereinek tiszteletére adott banketten. Hangoztatta, hogy a kisantant főcélja a háború elfojtása és a Duna-medencében a bizalom légkörének megteremtése. Sztajadinovics válaszában a kisantant és a Balkán szövetség országainak béke-és haladásra való törekvését hangoztatta.

Nyilatkozik a három külügyminiszter

Bucuresti, május 5. A kisantant-konferencia csütörtökön este félhat órakor ért véget. A konferencia második napja teli keretekben zajlott le: Sinaia-ban egész nap sűrű nagy pelyhekben hullott a hó és a hőmérő a déli órákban is a fagypontra aludt. A konferencia befejezése után a három külügyminiszter fogadta a kül-és belföldi sajtó Sinaia-ban összesereglett képviselőit, akik előtt Petrescu Comnen román külügyminiszter olvasta fel a két napos tanácskozásról kiadott és nagy érdeklődéssel várt hivatalos kommunikét.

A kommuniké megállapítja, hogy a három külügyminiszter megvizsgálta a kisantant legutóbbi konferenciája óta történt nemzetközi eseményeket és arra a konkluzióra jutott, hogy tovább kell folytatniuk erőfeszítéseiket a három államnak a béke érdekében való szoros együttműködése irányában. Különös érdeklődéssel fordult a konferencia az angol-olasz megegyezés felé, amelyben a tartós és szilárd béke erőteljes biztosítását látja.

A legbehatóbban foglalkozott a konferencia a kisantant-államok és Magyarország egymáshoz való viszonyának kérdésével, ismételtén kifejezve a hó óhaját, hogy a folyamatban levő tárgyalások folytán a három

kisantant-állam konszolidálja és szorosabbra fűzze kapcsolatait Magyarországgal, a megértés és bizalom atmoszféráját teremtsen meg a Dunamedencében.

Ismételtén kihangsúlyozza a kisantant a Népszövetség iránti lojalitását. Ezzel kapcsolatosan a három kisantant-állam utal arra a nyilatkozatra, amelyet a kisantant nevében a legutóbbi konferencia alkalmával tett Románia képviselője. A kisantant-államok kifejezik azon akaratukat, hogy a Népszövetség keretei között együttműködjenek a nemzetközi együttműködés konszolidálása érdekében, a népszövetségi paktum szellemében.

A három külügyminiszter megvizsgálta a Népszövetség külsőben álló tanácsulése napirendjén szereplő kérdéseket és megállapította, hogy ezekkel szemben teljesen azonos álláspontot foglalnak el, melyet a kisantant nevében a román külügyminiszter fog a Népszövetség előtt képviselni.

A legnagyobb figyelemmel foglalkozott a konferencia a Duna-kérdés megváltozott helyzetével. A külügyminiszterek megegyeztek abban, hogy az összes a kérdésben érdekelt és eddig együttműködő államoknak keszniek kell a megfelelő eszközöket, hogy a

(Folytatása a 8. oldalon)

át írja kezekre és ezzel párhuzamosan megindult a zsidó középosztály állandó és fokozódó pauperizálódása. A zsidó vagyonfosztás mindenesetre nem ment oly száguldó tempóban és olyan eszközökkel, mint Bécsben: annak idején Hitler nem is érezte magát oly biztosan a nyeregben és a jogállam fogalma és kötelessége iránt is voltak még a német állam vezetőinek valamelyes skrupulusai. Azt is megengedték még, hogy a zsidók vagyonuk egy részét magukkal vigyék külföldre. Ezen az uton a több mint száz ezer főnyi, időközben emigrált németországi zsidó vagyona került részint külföldi államokba, részint a német állam és nemzeti szocialista párt kasszájába.

Most lefárt vesznek fel arról, ami megmaradt. Tíz évig terjedő büntetőintézés sújtja azokat, akik akár külföldön levő vagyonuk egy részét eltitkolják. A vagyon fo-

galma alá soroz Göring rendelete minden értéket, még a lakás berendezéséhez tartozó luxuriózabb tárgyakat is.

Az a tény, hogy a rendelet a négyéves terv vezetője adja ki, világosan mutatja, hogy a leltározás nem statisztikai célokat szolgál. Nem a kíváncsiság futi Göring marsallt a rendelet kiadásában, sokkal konkrétobb és gyakorlatibb célokat kíván szolgálni. Nem az érdeklődés, hogy mennyi maradt a németországi zsidók vagyonából, inkább az, mennyit lehet ebből még felhasználni fegyverkezési és egyéb célokra a nem egészen virágzó német gazdaság hiányainak, ürjeinek betömésére.

Mindenesetre tisztességes dolog, hogy a vagyonelkobzás törvényes uton és nem rekvirálás formájában történik.

Híába, a jogi formák iránti respektus nem veszett még ki a nemzeti szocialista Németországból.

VILÁG TUKER

Oriás Napok, ha találkoznak

A tudomány igyekezett feleletet adni arra a kérdésre, hogy mekkora lehet a csillagok nagyságának a felső határa. Azt már rég tudták, hogy a mindenség számos állócsillaga közül csak kivételesen akadnak olyan Napok, amelyek a mi Napunkat nagyság dolgában sokszorososan felülmulnák. A „sugárzás egyensúlyából” vontak elméleti következtetéseket ez izzó gázgömbök tömegének felső határértékeire. Ez elmélet szerint az olyan csillagoknál, amelyeknek a tömege a mi Napunkénak több, mint a tízszerese, a felszín többé nem stabil; a roppant sugárnyomás legyőzné az égitest saját nehézségi erőt és anyaga szétrepülne a mindenségbe.

Itt a csillagok tömegéről és nem a kiterjedéséről van szó, hiszen nemely piros óriáscsillagok átmérője a mi Napunk átmérőjének sokszorososa lehet — hiszen az ilyen kézzel fejlelhető állapotban lévő csillagok súrlósága elképzelhetetlenül kicsiny. Az Orion egyik fényes csillagát például odatéve a mi naprendszerünk középpontjába, ez az új Nap a Mars pályájáig elfoglalná csillagrendszerünk terének jelentős részét. Tudjuk, a Mars 1.5, a Jupiter 5 csillagászati egységnyi távolban van a mi Napunktól — ez az egység nem egyéb, mint a Föld és a Nap közep távolsága: 150 millió kilométer. A Herkules főcsillaga vagy az Antares of Skorpióban a mi Napunk helyén a világűrben a Mars-távolságon túl jóval többet foglalna le magának. Am, hogy olyan Nap is létezik, amely a mi Napunk helyén a naprendszerünket egészen a Jupiter-pályáig elnyelné, ez a Nap, amely 1100-szor nagyobb átmérőjű, mint a mi Napunk — az égnék egyike legújabb rekordteljesítménye.

A Cepheus csillagkép egyik gyenge csillagát nemrégiben lelepték meg, mint takarásnyusant, vagyis, hogy az két csillag, amely időnként egymást fedi el. Az ilyen csillagok, mint az ismert Algol csillag a Perseusban, két egymás körül keringő Napból állanak. Ezek egyike rendszerint csak gyengén világít és a fényesebbiket, valahányszor elvonul előttünk, eltakarja, vagyis elsötétíti. A cepheusbeli említett csillagot, amely majdnem a puszta szem által is látható már 1907 óta, mint változó csillagot ismerik és mint ilyen a VV Cephei elnevezést kapta. A változó csillagok elnevezése tudniillik úgy történik, hogy a csillagkép neve elé a latin nagy ábécé betűit teszik kombináltan az R-betűtől kezdődően.

Ezt a VV Cepheit való természetében csak nehezen ismerték föl és sokáig az olyan csillagok egyikének tartották, amelyek szabálytalanul változnak. Ma már, főként Gaposkin kutatásai nyomán tudjuk, hogy itt két egymás körül keringő csillagról van szó. Gaposkin negyven éven át kísérte figyelemmel a VV Cephei-t. Nem kevesebb, mint 2500 fényképfelvételt készített változásairól. Ezekből a fényképek kiderült az, amit a szinképelemzés útján végzett sebességmérések már korábban jeleztek, hogy kettős csillagról van szó, amelynek keringési ideje 20 esztendő. A legutolsó „napfogyatkozás” e csillagnál 1936-ban volt, előzően 1916-ban és 1895-ben állapították meg. Egy ilyen takarás időtartama 490 nap, amiből teljes „napfogyatkozásra” 150 nap esik.

A sötétebbik, a piros csillag átmérője a kékcsillagos csillag átmérőjének a százszorososa. A nagyobbik és a kisebbik csillag tömege 5:4 arányban áll egymáshoz. Lényegében itt két teljesen különböző fejlő-

emzetiek folytatásban szokásos, erős tüzéségi és bankokkal nyitnak köztársaságiak rep előnyeit, ha nek ki és nagy nemzetieknek.

az első jelentős 3-i éjjeli bombábesesült áldozata városra.

lentése szerint. zetek számára zetek időszaka, mindenütt ádázan on a kormányon a nemzetiek, a Serre folyón, helyiséggel szemhol a nemzetiek. ásakor rendkiét hét óta csend zteségeket szem-

Jordana táborománya külügyminisztertanácsomnciaturai rangny mellett dip egyet jelent a elismerésével.

Összákagást

Tekintettel arminiszteriumállatok rituális, hogy a mlyen megszorilyában és nínhozataláról.

Összákagást

Összákagást, különböző szaktes, ös elvek megzselhető, eltínt szakszervezési aramlat mutatban lefektetett. A középiskolai porációs képvitudaában anez és tekinté az államélet, z összes szakzer mellé állot, a politikai bekesen dolgoz tartozó ter-

volt érében

ott a bucaresti vasgárda többi börtönre, 10 tika jogainak élte Dinu Paul, 6-6 havi es kereskedel- 16 éves keres- terjesztéséért. 31 éves görög donárius sejt kereskedelmi érdekében pro- 6 havi bört-

apkádó R. T. L. Pop 18

A Nem kormány a ba

Bucuresti, május 6. Mitița Constantinescu miniszter értekezletre az exportörökkel...
sét ki akarja terje

kon rón

Az ünnepélye tengu

Bucuresti, május 6. társával kapcsolato ca a következőket...
„Hitler” Rómába adja a Duce néhaz togatását. Olaszor készített elő a Füh volt talán soha, F rettel érkezett Ró és összehelyében sos méreteket. A mutatnak arra, ho igyekszik ennek az böztetett fontosság

— Nem fogjuk külsőségek szokatl ban találkozó két erre és a hatas ne alább is az általuk ra. A találkozás egyébként megkül kihangsúlyozták és az eseményeket. A ban érdekel bennük kai előja, fontosság közü következménye szerint ez utóbbi külsőségek nivója általános európai szempontjából ez a ma-Berlin tengely kívánja kifejezni, Mussolini berlini uyanis a nemzetek megváltozott Euró igen kényelmetlen schluss. Mussolini, sza volt Európában len tevékenységi sik gely, amelyet berlin konszolidált, — ké csolatok és más m nézni, hogy ne leg dalom kénye-kevé angol-olasz egyezm hoz való közeledés szággal való kapcs módot nyújtottak a ban is tevékenyked Berlin tengely jelöl és a Földközi tenger egyezés, valamint a likvidálása jelentős tatott számára egy érdekei gyakran és szágával és ahol ez Anschluss révén su zép-Európában és a

Németország befejez országot...
— Serény m nös fontossággal bir juk, hogy a német zios terveiben külör a Földközi tengerh na-medence „megsze nach Osten“.
— A hitlerista N mond le terveinek m igyekezni fog egyvl Olaszországgal. Leb és Magyarország ké tati Rómában, ahol hetőségeket keresne egyéb érdekei számá nem lesz többé abba

Viziuttal kötik össze az Eszaki Jeges tengert a Fekete tengerrel

Moszkva, május 5. A Volga felső folyásán jelenleg hatalmas hidrotechnikai műveket építenek: a Nagy Volga „alkatrészait”. A tervek szerint a Volga és legjelentékenyebb mellékfolyói mentén a duzzasztó gátak, vízzerelőművek és csatornák sorozatát építik. A szovjetunió északi és déli tengerét ily mó-

don tengeri hajókkal is járható viziuttal kötik össze. A Volga-medence erőmű-telepeinek kapacitása így összesen 30 millió kilowatra emelkedik. Uglich és Ribinszk közelében most kezdtek meg a duzzasztógátak, csatornák és vízzerelőművek építését. Ezek teljesítő képessége 110 ezer és 330 kilowat között mozog.

Iorga levele egy anyához

„Válasz egy anyának, aki el akar pusztítani”

Bucuresti, május 4. Iorga professor, királyi tanácsos a fenti cím alatt a következő cikket írja lapjában, a Neamul Romanesceben:

„Tisztelt asszonyom!
A fenyegetődző, átkozódó és szitkozódó levelezésbe, amellyel engem a nemzet megtisztelt, szíveskedett egy új, különálló, ha nem is kiváló hangot bevinni, mint amilyen kétségtelen az ön arisztokratikus írása. Közölte velem öszintén és energikusan, hogy ha nem fogom kiszabadítani az ön fiát, aki nem tudom milyen közigazgatási szerv, nem tudom milyen rendeltetési helyre küldött, ön el fog engem „pusztítani”. Nem értem, milyen véleménnyel van ön, mint sokan mások is, az ön szerepéről ebben az országban.

En, tisztelt asszonyom, egy őreg történelmetanár vagyok, reumatikus fájdalmakkal, amit nem kívánok önnek és királyi tanácsosi címmel együtt semmilyen közöm nincs az

állam valamely funkciójához. Még egy olyan tanács elnöke sem vagyok, aminőnek az élen kellő szakértelemmel áll Argetoluanu és bár nem vagyok szabadkőműves, semmilyen megbízatást nem kaptam a keresztény és nacionalista Franco mellett. A energikus belügyminiszterrel az én intézményeimről tárgyaltam, az egészségügyi miniszterrel pedig egy kórház építéséről.

Ilyenformán pedig mit akar tőlem, tisztelt asszonyom, s miért akarja halálát egy olyan személynek, aki hatvannyolcadik évében jár és aki amugyis rövidesen elmegy abba a világba, ahová ön küldeni akar engem, aki nem bíztattam a fiát arra, hogy a revolver-pólitikáját folytassa és nem bíztattam senkit sem, hogy fia szenvedje a következményeket, amelyek ebből természetesen fakadnak.

Es anélkül, hogy kegyelmet kérnék öntől, engedje meg, hogy eszet kívánjak fiának, hogy egészségesen térjen vissza a kolostorból, ha pedig ezen az uton halnék meg, teljes megbocsátásomról biztosítom önt.

N. Iorga”.

Internálótáborba szállították Draxler volt osztrák pénzügyminisztert

Bécs, május 5. Dr. Draxler Lajos volt államtanácsos és pénzügyminiszter ellen adócsalás büntette címén bünyádi eljárás indult. Dr. Draxlernek ügyvédi irodája volt Bécsben, amelynek jövedelmét hamisan vallotta be. A volt pénzügyminiszter már a nemzeti szocialista forradalom győzelmének első napjaiban védőörizetbe vették s most a München mellett fekvő dachau internálótáborba szállították. Hivatalos kimutatás szerint Bécsben jelenleg 1400, Ausztria többé részében pe-

dig 3000 ember van letartóztatásban. Ezek ben a számokban bennfoglaltatnak azok is, akiket Ausztria politikai átalakulásával kapcsolatban kellett letartóztatni. Minden egyes letartóztatottnál külön-külön kell még megállapítani, hogy a május 1-én kiadott kegyelmi törvény órá is vonatkozik-e vagy sem. A politikai okokból védőörizetbe vett emberek legnagyobb részét, mint ismeretes, már az osztrák-német egyesülést követő hetekben szabadonbocsátották.

Bucuresti művészeti mozaik

Grigorescu-jubileum... Stern Rózi sikere a fővárosban... Őszi tárlat...

Bucuresti, május 5. Most van 100 éve annak, hogy megszületett a román képzőművészet büszkesége, Nicolae Grigorescu, a világhírű festőművész. A román főváros a „Luna Bucuresti” keretében méltóan kívánja megünnepelni az évfordulót.

Nicolae Grigorescu 1838-ban, a Dambovita megyei Pitar községben látta meg a napvilágot. Paraszt szülők gyermeke. Tíz éves korában beállott inasnak egy vásári templomképfestőhöz. Nemsokára faluról-falura járva a templomok falát festi s a hírnév már 15-16 éves korában fölkapja. Öt bizzák meg a prahovai „Zamfire” kolostor és a híres neamji „Agapia” kápolna falfestéseivel.

Husz éves korában már éri magában a nagy elhivatottságot, a külföld, Páris, vonzza és gyors elhatározással el is indul a fény városába, ahol megismerkedik a nagy klasszikusok műveivel.

1872-ben, több mint tíz évi külföldi vándorlás és tanulás után már mint külföldön

is elismert, nagy festő tér vissza a román fővárosba és még azon évben megrendezi első kiállítását. Vásznával egy csapásra meghódítja a közönséget, s a kritikusok fölismerik benne a zsenit. Ha ezideig kedvenc témái a tömegjelenségek, háborús képek voltak, ezután majdnem kizárólag a román tájképek és folklornak szenteli zseniális esetét. Es ezekkel szerzi meg magának a világhírnevet is. Az ő „Ökrös szekere”, a „Vizhordó”, a „Juh-pásztor”, a „Libaörz leány”, „Tavaszi” című képei igazi mesterművek, amelyeket az egész globuszon ismernek. Iskolát kreált, amelyben még maig sem akadott méltó utóda a román festőművészetben. Falusi hangulatokat, igába fogott ökröket, furulyázó juhászort, bárányfelhős eget utánozhatatlanul friss, deris és világos színeivel senki sem festett úgy, mint Grigorescu.

A posta vezérigazgatósága a jubileum alkalmával Grigorescu emlékbélyeget bocsát

Május 12.

VIII.

Goldmark-koncert

Karnagy: Fischer Vilmos

BENA, MOZART, CSAJKOVSKIKJ.

RÁDIÓ MŰSOR

Péntek, május 6.

Bucuresti, 6.30: Torna, hírek, hanglemezek. 13.15: Pontos idő, kulturális közlemények. 13.25: Filmláságerek, hanglemezek. 14.15: Pontos idő, időjárás, hírek. 15.15: Sport, közlemények, a nap eseményei. 19: Pontos idő, időjárás, tudományos aktualitások. 19.15: Petrică Motoiu zenekara. 20.10: G. Marinescu professor előadása. 20.30: A rádió szimfonikus zenekarának hangversenye: Dvorzák V. szimfóniája. 21.20: Gr. Teusan előadása. 22.30: Hírek, sport. 22.45: Iliescu zenekara.

Budapest, 7.45: Torna, utána hanglemezek. 11: Hírek. 13.05: A rádió szalonzenekara. — 13.30: Hírek. 18: Cigányzene. 18.50: Sport-közlemények. 21.30: Hírek. 21.50: „Rádió-egyveleg”. — 24.40: Svéd kamaramuzsika. Közreműködik Kernler Jenő dr (zongora) és Friss Antal (gordonka).

Mit hallgassunk a külföldi műsorból:
Droitwich, 21: Rádiózenekar.
Luxemburg, 22.40: Mozart: XXVIII. szimfónia. 23.15: Csajkovszkij: A-moll zongorahármas.
Stockholm, 21.30: Gounod: Faust. Az I. és II. felvonás.
Strasbourg, 21.30: Vigopera.
Toulouse, 20.15: Thomas: Mignon részletek.
Varsó, 23.10: Dalos, zenés tarka est.

Szombat, május 7.

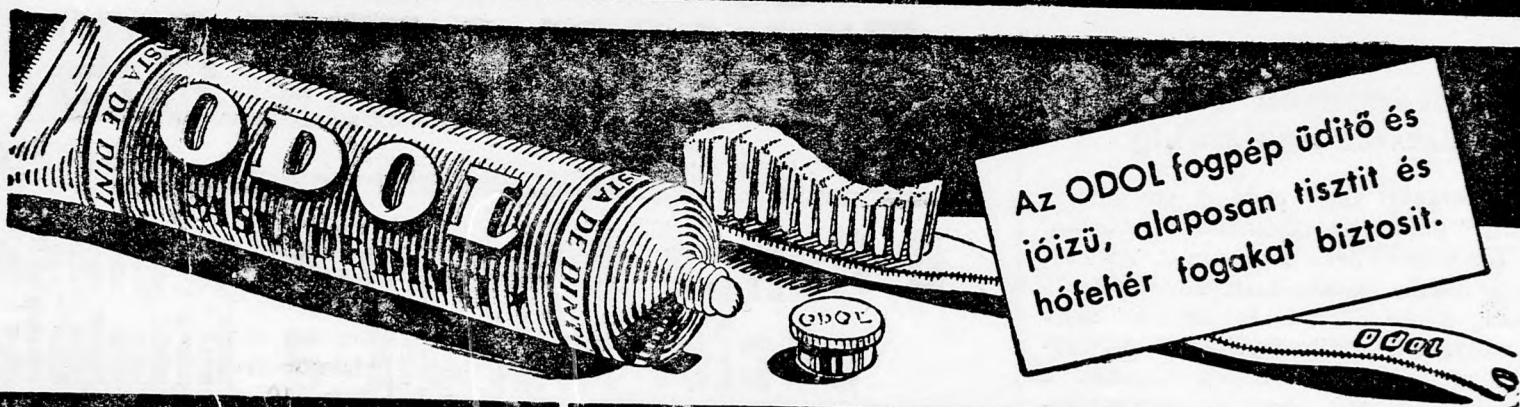
Bucuresti, 6.30: Torna, hírek, hanglemezek. 13.15: Pontos idő, kulturális hírek. 13.25: Hanglemezek. 14.15: Pontos idő, időjárás, hírek. 15.15: Sport, közlemények, külföldi aktualitások. 17.30: Országőrök órája. 19: Pontos idő, időjárásjelentés. 19.15: Katonazene. 20: Előadás. 20.15: Operett- és operalemezek. 21: Rádiótechnikai üzenetek. 21.15: A rádió szalonzenekara. 22.30: Hírek, sport. 22.45: Sandu Marcu zenekara. 24—1: Hanglemezek.

Budapest, 7.45: Torna, utána hanglemezek. 11: Hírek. 13.05: Cigányzene. 13.30: Hírek. 15.35: Hírek. 18: Mocsányi László és Lakos Tibor zenehumoristák száma. 19: A rádió szalonzenekara. 20.15: Hanglemezek. 22.30: Hírek. 22.50: Cigányzene. 23.50: Katonazene.

Mit hallgassunk a külföldi műsorból:
Belgrád, 21.30: Operett-részletek. 22.30: Nagy rádiózenekar.
Luxemburg, 22.15: Rádiózenekar Zakin zongoraművésszel.
Radio Paris, 21.30: Lalo: Ys királya, opera.
Strasbourg, 22.30: Rádiózenekar.
Toulouse, 22.30: Operettek. 23.45: Kivánsághangverseny.

A Nemzeti Bank kormányzója tárgyal a bankokkal

Bucuresti, május 5. A bankok képviselőit Mitita Constantinescu nemzetgazdasági miniszter értekezletre hívta össze. A miniszter az exportörökkel megkezdett együttműködését ki akarja terjeszteni a bankokra is.

Román lapok kommentárjai Hitler római látogatásáról

Az ünnepélyes külsőségek nem tudják eltakarni a Róma-Berlin tengely válságát — írja a Lumea Romaneasca

Bucuresti, május 5. Hitler római látogatásával kapcsolatban a *Lumea Romaneasca* a következőket írja:

„Hitler” Rómába érkezett, hogy visszadjon a Duce néhány hónappal ezelőtti látogatását. Olaszország olyan fogadtatást készített elő a Führernek, aminő még nem volt talán soha, Hitler pedig olyan kísérettel érkezett Rómába, amely számára és összetételében jóval felülmúlja a szokásos méreteket. A külsőségek világosan mutatnak arra, hogy a két totális állam igyekszik ennek az eseménynek megkülönböztetett fontosságot kölcsönözni.

Nem fogjuk tagadni az ünnepélyes külsőségek szokatlan méreteit. A Rómában találkozó két diktátor súlyt helyeztet erre és a hatás nem fog elmaradni, legalább is az általuk uralt nemzetek számára. A találkozás demonstratív jellegét egyébként megkülönböztetett formában kibangsulyozták és ez a jelleg dominálja az eseményeket. A demonstráción túl azonban érdekel bennünket a látogatás politikai célja, fontossága és esetleges nemzetközi következményei. Az eddigi jelentések szerint ez utóbbi lényegesen a pompázó külsőségek nivója alatt fog maradni. Az általános európai politika perspektívái szempontjából ez a látogatás, amely a Róma-Berlin tengely erejét és szolidaritását kívánja kifejezni, fontosságában elmarad Mussolini berlini látogatásától. Azóta ugyanis a nemzetközi helyzet lényegesen megváltozott Európában. Olaszországot igen kényelmetlen helyzetbe hozta az Anschluss. *Mussolini*, akinek egyetlen támasza volt Európában: Németország és egyetlen tevékenységi síkjai: a Róma-Berlin tengely, amelyet berlini látogatása lényegesen konszolidált, — kénytelen volt más kapcsolatok és más mozgási lehetőségek után nézni, hogy ne legyen a Harmadik Birodalom kénye-kedvének kiszolgáltatva. Az angol-olasz egyezmény és a Franciaország-hoz való közeledés kiemelték a Németországgal való kapcsolat magánosságából és módot nyújtottak arra, hogy más irányban is tevékenykedjék, aminőket a Róma-Berlin tengely jelölt meg. A Közel-Kelet és a Földközi tenger kérdéseiben való meg egyezés, valamint a spanyol kérdés elvi likvidálása jelentős akció-szabadságot juttatott számára egy olyan zónában, ahol érdekei gyakran összeütköznek Németországgal és ahol ezeket az érdekeket az Anschluss révén súlyos csapás érte: Közép-Európában és a Balkánon.

Németország nem állíthatja többé befejezett tények elé Olaszországot

Serény megállapításunk különös fontossággal bír akkor, ha meggondoljuk, hogy a német imperiálisizmus expansionális tervében különleges helyet foglal el a Földközi tengerhez való kijárat, a Duna-medence „megszervezése” és a „Drang nach Osten”.

A hitlerista Németország, mely nem mond le terveinek megvalósításáról, mégis igyekezni fog egyelőre megegyezésre jutni Olaszországgal. Lehetséges, hogy Triest és Magyarország kérdését meg fogják vitatni Rómában, ahol kompromisszumos lehetőségeket keresnek majd a két állam közötti érdekei számára is. De Németország nem lesz többé abban a helyzetben, hogy

befejezett tények elé állítsa Olaszországot, vagy rákényszerítsen megoldásokat. *Mussolini*, midőn más kapcsolatokat és más tevékenységi sikokat keresett magának, lényegesen meggyöngyöztette a Róma-Berlin tengelyt, vagy legalább is a tengelyen belül más egyensúlyi helyzetet teremtett Németország addigi tulsúlyával szemben. Anélkül, hogy egy új strezai frontról lehetne beszélni, Németország ma a Róma-Berlin tengelyre van utalva. Lengyelországgal és a többi kisállamokkal való kapcsolatai keveset számítanak. Hogy egy adott pillanatban ne találja magát teljesen elszigetelve, kénytelen a tengely-politikát még bizonyos koncessziók kockázatá-

val is fenntartani. Hitler csak tapogatózhat Rómában megoldások iránt, de nem kényszerítheti rá többé Olaszországra. Ezért valószínű, hogy Rómában elvi nyilatkozatokat fognak tenni a tengely életrevalóságáról és töretlen erejéről, — addig is, amíg az események nem teremtenek egy új egyensúlyi helyzetet Európában. A döntő szó ebben a kérdésben Angliát illeti meg és minthogy Chamberlain politikája nem látszik eléggé világosnak, másrésztől nem lehet tudni, hogy az angol-német tárgyalások mikor kezdődnek és milyen eredményekhez fognak vezetni, a két ország számára, melyeknek diktátorai Rómában találkoznak, a várakozó álláspontot látszik a leghelyesebb magartatásnak.

A két ország sajtójának kétféle kommentárja

— Ez kivüláglík egyébként a két ország sajtójának a látogatással szembeni magartatásából is. Az olasz sajtó a látogatás demonstratív jellegének kihangsúlyozására szorítkozik, vagy elvi megállapításokat tesz Róma és Berlin ideológiai rokonságáról. Ezzel szemben a német sajtó általános nemzetközi jellegű igényekkel, politikai követelésekkel lép fel és igyekszik a tengely életképességét a fasiszta-hitlerista ideológiai és a többi államok ideológiája közötti ellentétre építeni, vagyis igyekszik

feltámasztani az antidemokratikus front régi gondolatát, amit viszont az olasz sajtó nyíltan elvet. Sőt mi több, a német sajtó felelősségeket igyekszik felvetni és igen barátságatlanul viselkedik az olasz-angol és olasz-francia közeledéssel szemben. De nemcsak a sajtó, hanem a hivatalos beszédek tónusa is különbözik a két országban. Ebből a szempontból érdekes összehasonlítani Göring Hitlerhez intézett bucsuztató beszédét és Mussolininek a látogatás alkalmából az olasz néphez intézett felhívását.

Franciaország és Anglia sajtója és közvéleménye nyugodtan figyel az eseményeket. A két nyugati demokrácia számára ez a látogatás nem olyan esemény, amely megváltoztathatná az európai fejlődésnek a róma-londoni tárgyalások által megadott irányát. Sőt mi több, remélik, hogy Hitler Rómában olyan nemzetközi realitásokkal kerül szembe, amelyek mérsékletre fogják kényszeríteni az európai békét állandóan fenyegető Németországot. A fogadtatás ünnepélyessége és demonstratív jellege nem takarhatják el a két ország közötti méreteltéréseket és a Róma-Berlin tengely tényleges válságát, amelyet az Anschluss, nem pedig Olaszországnak a nyugati demokráciákkal való megegyezése idézett elő.

Háboru alatt elkövetett tömegbűntény nyomaira bukkantak Dorohoiban

Huszonhat hullát ástak ki egy szálloda szobapadlójata alól

DOROHOI, május 5. A *Splendid* szálló egyik szobájának padlójata alatt 26 hullát találtak. A rendőri hatóságok és az ügyészség erőlyes nyomozást vezettek be a szokatlan lelet eredetének megállapítására. Valószínűnek tartják, hogy a háboru alatt gazdag menekülteket, kik a szállóban vettek ki szobát, sorra megölték, holttestüket pedig ottolt mésszel betakarva, a szoba padlójata alá ásták. A rendőrség első ténykedése megállapítani a szálló személyzetének azonosságát a háboru alatti időkre visszamenően.

A Daladier-kormány gazdasági tervei

Egész sorozat pénzügyi reformot léptet életbe a francia kormány

Párizs, május 5. Május 3-án emelkedtek törvényerőre azok a rendeletek, amelyekkel a Daladier-kormány a francia pénzügyi és gazdasági viszonyokat szánálta óhajta. Mit céloznak ezek a rendeletek?

Franciaország 18 hónapja termelési válsággal küzd. Ez a válság a körülmények egész sorára vezethető vissza. Ez alatt az idő alatt majd minden országban emelkedett a termelés, Franciaországban viszont esett. Ennek részben a szociális haladás a magyarázata, részben pedig a nagyiparosok ellenállása a munkások követelésével szemben, másrészt a munkások munkateljesítményének csökkenése. A szociális konfliktusoknak sajnálatosan az a következménye, hogy a nagyiparosok olyan politikát követnek, amely egyenesen a termelés csökkenését célozza, miközben egyidejűleg számos munkás az üzemmél szemben érzett ellenszenvet következtében szándékosan csökkentik órateljesítményét. A két tendencia együttvéve olyan kényelmetlen helyzetet teremtett, amit a kormánynak mindenképp meg kell szüntetnie.

A termelés fokozása céljából a kormány egy nagyiparosokat, mint a munkásokat fokozott tevékenységre ösztönzi. Elsősorban modernizálni kell — a gazdasági terv szerint, — a gépi berendezéseket, mert a nagyiparosok ama taktikája, hogy „öreg” gépekkel dolgoztatnak, egyik oka a termelési válságnak. Ugyanakkor azonban a munkásoknak

fel kell adniok gazdasági malthuzianista mód-szerüket, amelyek egyrészt az elhasznált gépek kiszolgálása miatti kedvetlenségre, másrészt az üzemi vezetőséggel szembeni politikai ellenségeskedésre vezethető vissza.

A rendeletek szerint a kormány a gépi berendezések megújítását a nemcsak hitelköltségcsökkentéssel, hanem prémiumok bevezetésével is szolgál. Alamoslökképp a munkások fokozott munkateljesítményét illetően is prémiumokat vezet be.

A reformok fontos fejezete a gazdaság felhangolását szolgáló hitelköltségcsökkentés. Ez a kérdés meglehetősen nehéz és kényes. Az a feladat, hogy a hitelköltségeket úgy szervezzék meg, hogy azok ne veszélyeztessék a pénz értékét s ne vezessenek inflációhoz. Kifejezetten hangsúlyoznunk kell, hogy a kormány továbbra is épségben akarja tartani a frankot, az Egyesült Államokkal és az Angliával kötött valutaegegyezmény keretei között. Hogy ezt technikailag hogy viszik keresztül, az még nem ismeretes, minden technikai részlete a kivitelnek ebben a pillanatban még nincs megállapítva. Bizonyára mérsékelt tempóban s a nagy kölcsön tétő alá hozataláig a fegyverkezést az államhártóváltókkal finanszírozzák, amikor is ezek a váltók egy későbbi időpontban a kölcsön megvételé után a forgalomból kivonatnak a hitelinfúció elkerülése céljából.

A kormány egyik legfontosabb gondja a

nagy kölcsön előkészítése. A pénzügyi helyzet kétségtelen javulása következtében az állampénztár készpénz-készletének felhalmozása sokkal könnyebb lesz: a kincstári jegyek jegyzése normálisan emelkedik, úgy, hogy nem sietős a dolog. A kormány tehát bevárhatja az alkalmas időpontot a nagy hitelművelet végrehajtására. Lényeges természetesen a siker szempontjából a nagy arango és amerikai bankok közreműködése, ami máris biztosítottnak látszik. Ehhez azonban még szükséges a devizakurzusok stabilitásának a biztosítása. A francia devizák nagy ingadozása az utolsó hetekben ebből a szempontból nagyon érdekes. Lehetséges, hogy ezek az ingadozások egyáltalán nem voltak kívánatosak. Ebben a vonatkozásban emlékeztünk arra, hogy Poincaré 1924 márciusában ugyan ehhez nyúlt a frankelleni spekulációk lehetetlenné tévése céljából s hogy a devizakurzusok stabilitását előkészítse.

Ez a taktika kétségtelenül nagyon hatékony. A francia frank alapvető baja azonban a deficités fizetési mérleg. Ezt a deficitet csak a fokozott belső termelés fedezheti. Visszaérkezünk tehát ismét a Daladier-terv kiindulási pontjához, a termelés fokozásához. Ebben a pillanatban ez az első és a legfontosabb kérdés.

Franciaország minden barátjának az a kívánsága, hogy a kormánynak sikerüljön ezt a kérdést szerencsésen megoldani. A francia nép belső egészsége, az ország nagy gazdasága, valamint a belpolitikai nyugalom a biztosítéka annak, hogy Daladernak sikerül a nehézségeket leküzdeni.

— A gyakran visszatérő fejfájás, szédülés és szívdobogás nagyon sok esetben megszűnik, ha egyideig naponta reggel éhgyomorral és esetleg este lefekvés előtt is egy-egy fél pohányli természetes „Ferenc József” keserűvizet iszunk. Kérdezze meg orvosát.

Vasuti kedvezmények

Bucuresti, május 5. A CFR 50 százalékos díjszabás kedvezményt nyújt a Könyv Hónapja látogatóinak június 9 és 24 között. A jegyek érvényét 5 napban állapították meg. Oda egész jegyet kell váltani és a főváros egyik pályaudvarán visszafelér érvényesíteni. Az utazás megszakitása nincsen megengedve.

A Luna Bucurestilor tartamára május 9 és június 9 között 50, illetve 75 százalékos utazási kedvezményeket láttatnak érvénybe. A jegyek 7 napig érvényesek, azokat egyik pályaudvaron kell láttamoztatni, egy kiállításj belépőjegy alapján. A 75 százalékos kedvezmény minden pénteken 24 órától hétfőn 24 óráig érvényes.

Dr. Stein:

A zsidók köz- és magánjoga Magyarországon a honfoglalástól napjainkig

A magyarországi zsidó történet szorgalmas összeállítói ahhoz az iskolához tartoztak, amelyet Lutz és Graetz képviselnek. Az aszimilációs dogma hatása alatt álló történetírók pedig érthetően nem fordítanak nagy gondot azoknak a körülményeknek a feljegyzésére és vizsgálatára, amelyek tulajdonképpen a zsidó vallási közösség sorsának meghatározói. Így tehát mindaz, amit eddig a magyarországi zsidókról írtak, inkább irodalom- és egyháztörténet, semmint az egységes zsidó nemzet magyar diaszpórába sodródott töredékének tényleges, nemzeti története. Ennek az egykoron egész Európában uralkodó zsidó történeti szemléletnek az eredménye, hogy az „ezeréves Magyarország” szintén ezeréves zsidó történetének kutatása során csak most jutott el a hiányt felismerő kutató a zsidók köz- és magánjogának feldolgozásához, a „honfoglalástól napjainkig”, ahogy a mű címe hirdeti.

Dr. Stein Artur, a Stein Mayer Miksa egykori törökszentmiklósi, majd nagyszombati tudós rabbi Budapesten ügyvédskedő fia „A zsidók köz- és magánjoga Magyarországon a honfoglalástól napjainkig” című művének most megjelent első kötete még a Darányi-féle „zsidótörvény” előtt készült el. Hosszu és egy köz- és magánjogi műben nagyon is felesleges egyházi és egyházi jogi fejtegetés után szerző az emancipációs s főként a recepciós törvény (1867: XVII. és 1895: XLII. t. c.) körüli vitát ismerteti. Anyagának egy része tényleg nem jelent még meg zsidó történeti, vagy jogi munkában s érdekes, szomorú visszfényben mutatja be a századvégi liberáliszmus letűnt korát. Kár, hogy a parlamenti vita anyagát csak kivonatossan és kihagyásokkal idézi és nem jelöli meg pontosan azt a helyet, ahol az anyag fellelhető.

A mű még meg sem jelent, további részében szerző részletesen kíván foglalkozni a ma érvényben levő zsidóokra vonatkozó jogszabályokkal és az azok körül kialakult gyakorlattal. Ha időközben törvényerőre emelkedik a most betervezett magyarországi zsidótörvény, úgy már csak jogtörténeti jellege lesz ennek a ma még nagyon értékesnek látszó munkának.

Fel kell még jegyeznünk e művel kapcsolatban azt a bántó tájékoztatást, amely a tudományos körök a cionizmust kezelik. A cionizmus elnevezés alatt ismert mozgalom — írja dr. Stein, könyve 19. lapján — és annak kiágazásai (mizrahi, aguda, jisuv)... (sic!) Talán elérkezett az idő, amikor a magyarországi zsidók is jobban meg fogják ismerni a „cionizmus elnevezés alatt ismert mozgalom” és meg fogják tanulni, hogy mit jelent, mizrahi, aguda és főként a jisuv. Dr. Stein könyve Pestújváron jelent meg, Némethi Elemér könyvnyomdájában és kapható a szerzőnél Budapesten. (—)

Rüzsdi Arras az ősszel Romániába látogat el

Ancara, május 5. (Rador.) Dzsela Bajar miniszterelnök tegnap este beszámolt athéni utjáról, amit Rüzsdi Arras társaságában tett meg.

Közölte, hogy május 9-én Belgrádba utazik, ahol felkeresi Sztójadinovics jugoszláv miniszterelnököt és az ősz folyamán ellátogat Romániába is, a másik Balkán-szövetségi tagállamba.

A néppárt parlamenti csoportja, Dzsela Bajar pártja, élénk helyesléssel fogadta a romániai látogatás bejelentését.

A „Völkischer Beobachter” gazdasági retorziókkal fenyegette meg Hollandiát

Berlin, május 5. (Rador.) A Völkischer Beobachter élesen támadja Hollandiát, amiért a holland lapok bizonyos híreket közöltek Németország állítólagos terveiről Csehszlovákiával szemben. A nemzeti szocialista lap odáig megy, hogy egyenesen gazdasági megtorlásokkal fenyegeti Hollandiát, ha ezek a hírek nem szűnnek meg. Németország türelme fogytán van. Meg kell értenie a holland közvéleménynek, hogy ilyen magatartás elentézetes Hollandiának Németországgal szembeni érdekeivel. A két ország gazdasági viszonya feltétlenül szerepet fog játszani a Németország által teendő védelmi intézkedések során.

KÖZGAZDASÁG

A Banca Nationala széleskörű akciót indított a hitelélet helyreállítására

A jegybank vezetői félhavi tanácskozásra ülnek össze a magánbankok képviselőivel

Bucuresti, május 5. A Banca Nationala épületében ma a bankok képviselőinek részvételével megbeszélést tartottak a hitel-újraszervezésének programjával kapcsolatban. Ez a program a következő pontokat öleli fel: Az ország fejlődéséhez szükséges olcsó hitel megteremtése, hogy a harc felvehető legyen a többi államok iparával; az ország bankhálózatának újjászervezése, a meglévő bankkegyeségek konszolidálása és újak létesítése ott, ahol a nemzetgazdaság ezt megkívánja; a szövetkezeti tevékenység és hitel-újraszervezése, a falvak gazdasági fellendülése céljából; a diszponibilis tüke képződésének elősegítése és a bankokban való biztatása, állami, vagy magánpapírokba való elhelyezése, a hitel fogalmának rentabilitása és megvédése, a fizetési kötelezettség tudatának felélesztése, az ezzel kapcsolatos törvények módosítása révén.

A Banca Nationala félhavi tanácskozásra fog tanácskozni a fővárosi és vidéki bankok képviselőivel és megvitatja a bankpiac, a hitel-szükségleteket, valamint az állam és bankok közötti együttműködés lehetőségeit.

Egyszázalékos munkaalapot fizetnek a tiznél nagyobb személyzettel dolgozó vállalatok

Bucuresti, május 5. A hivatalos lap 1938. évi március 80-iki 74-ik számában megjelent az új törvény, amely a munka-alapokat szabályozza. Ez a törvény folyó év április hó 1-ével életbelépett. A törvényes rendelkezés folytán a munka-alapot mindazok az intézmények élvezik, amelyek szorosan a munkaügyi minisztérium hatásköré alá tartoznak. Ezek a következők: A tanoncok, munkások, magántisztviselők, iparosok, munkaügyi bíróságok, közmunkálatok, amelyek munkás közérdekeket szolgálnak, közérdekeztető irodák és a tanoncok előkészítését szolgáló intézmények. Ezenkívül ide tartozik a Tehetség Kutató Intézet is, amelynek az a hivatása, hogy az ifjú munkások között megejtse a különböző szakokra való hajlamot és valogatást.

Az új törvény szerint a munkaalap, a következő taxákból áll: Az 1927. év január 12-i törvény első paragrafusában feltüntetett taxákat, az ugynevezett tanoncszerződési díjat (30 lej), segédkönyv kibocsátása címén szedett taxákat (300 lej), mesterkönyvek kibocsátásának illetéket (500 lej). Ezek a taxákön kívül a törvény előírja, hogy a professzionális végzettséget igazoló bizonylat után, a Munkakamarához befizetett taxák is egyik részét képezik az új munka-alapnak. A régebben kelt törvény szerint, mint ismeretes, a munkaadó minden biztosított tag után, heti 2 lej fizet bélyeg formájában. Ez azonban csak azokra a munkaadókra vonatkozik, akiknek legalább tíz alkalmazottjuk van.

A legújabb kelt törvény újítása a következő: Minden nagy munkaadó, aki tiznél több alkalmazottal dolgoztat, a havi illetményekből egy százalékos taxát befizetni a pénztárhoz. Ennek az új munka-alap törvénynek az életbeléptetésétől, tehát 1938. április hó 1-ig visszamenőleg a nagy munkaadók már kötelesek az egy százalékos befizetni a Betegségügyi Pénztárhoz. Legutolsó határidő május 15-ike.

Nemzetközi kartell-tárgyalások a vasiparban

Nemzetközi vonatkozásban a vasipar konjunktúrája szintén kedvező ugyan, de a tavalyi fellendülés mintha vesztett volna erejéből. Ismeretes, hogy a nagy európai vastermelő vállalatok között nemzetközi kartellegezmények állnak fenn és úgy látszik, hogy néhány kartellenkülvilági gyár a konjunktúra gyengülését arra használja fel, hogy a kartellgyárak árainak alakításával terjesztse ki. A nemzetközi nyersacél-exportegyezmény, mely a többi kartellalakulatnak is az alapja, legközelebb Rómában ülést tart, amelyen a júniusban lejáró kartellmegállapodás meghosszabbításáról fognak dönteni. Előreláthatólag 1940-ig hosszabbítják meg az „IREG”-megállapodást, esetleg azonban hosszabb prolongációról is lehet szó.

Egyidejűleg Rómában fog összeülni a nemzetközi sinkartell is. Minthogy a sinkartellnek tagjai az amerikai gyárosok is, a nyersacél-egyezmény vezetősége fel fogja használni ezt az alkalmat arra, hogy az amerikai kartellenkülvilági vállalatok éles versenyét valamilyen módon kiküszöbölő megállapodást igyekezzen létrehozni. A nemzetközi fémlemez-kartell szintén júniusban jár le. Ennek az egyezménynek a meghosszabbítására is rövidesen megindulnak a tárgyalások. A nemzetközi finom- és ónoztlemezkartell most tartotta szokásos gyűlését, amely úgy döntött, hogy az árakat változatlanul hagyja. Egyébként ez

az egyetlen vasipari kartell, amely az árnívó változatlanul hagyása mellett döntött. A többi kartelleknél részben már hozták, részben pedig a közeljövőben fognak — hír szerint — ármérsítő határozatokat hozni a kartellenkülvilági gyárak versenyének kiküszöbölésére.

Amint hazaérkeztek Argetoianu, kidolgozzák a gazdasági tanács szabályzatát. Bucurestiből jelentik: Mihály Argetoianu visszaérkezett külföldi utjáról, kidolgozzák a legfőbb gazdasági tanács működési szabályzatát.

Erdővásárlások. Sovatörül jelentik: A „Leta” papírgyár fiatal erdős területeket vásárolt Tulgnes, Bicz, Ditrau és Gheorgheni környékén. A cég kitermelte erdei területeket is vásárolt az azokat befásítja. Főleg olyan helyen történnek vásárlások, hol a szállítás vízi úton történhetik.

A kukorica-üzlet lendül. Bucurestiből jelentik: Miközben az üzletlenség gabonában egyre tart, a tengeri ügyletek az utóbbi időben nagy lendületet vesznek. A felső dunai kikötőkben 31.500 lejt lehetett elérni egy vaggon kukoricáért.

Újabb cluji cégjegyzések. Újabb cégjegyzések a cluji Ipari kamaránál: Balázs Kornél C. Mánasturului 18, acél, rövidáru, gyapju és pamutfonal kereskedelmi ügynökség; Ruzor Vasile „Gambrinus” emblémával, Piața Unirii 24, étterem; Gizela Balanescu „La Balanul alb” emblémával Cal. Mar. Foch 32 étterem; Karl Ica bodega, Str. Vultur; Klein Andrei „Mamuth” emblémával, Str. Mărăsesti 16. gomb és csattkészítő üzem; Weisz Albert „Cioplitura” emblémával, Ciuleni községben épületfal engros kereskedés; Ehrenthal Irma szől. Bihari Str. Vlacimirescu 16. sz. fűszerkereskedés; Popa Ioan Str. Grigorescu 55 sz. fűszerüzlet és étterem.

Halasztás kérnek az italmérők. O-adeáról jelentik: A pénzügyigazgatóság minden előkészületet megtett a Bihormegye területén lévő kisebbségi italmérők leviszgatására. A rendelkezés teljesen előkészületlenül érte a régi italmérési engedély tulajdonosokat és az italmérők szindikátusa bucaresti központja útján már lépéseket tett, hogy legalább hat hónapi halasztást érjenek el a pénzügyminisztériumban. A szindikátus ugyanakkor ártírt az oradeai kereskedelmi és iparkamarához és román nyelvtanár delegálását kérte, hogy díjmentesen előkészítse a vizsgázókat.

Szabályozták a cégbejelentési kérvények bélyegilletékét. Az egyes kereskedelmi és iparkamarák különbözőképpen alkalmazták a bélyegtörvényt olyan esetekben, amikor fióktelepek bejegyzéséről, vagy pedig a bejegyzés olyan módosításáról volt szó, amely a cég jogi alakját nem változtatta meg. A kamarák szövetségének közbenjárására a bélyegtörvény alkalmazására kirendelt bizottság leszegezte, hogy az egyéni cégek bejegyzésénél, változtatásánál és törlésénél a kérvény bélyege 132 lej. Kereskedelmi társaságok ezen műveletknél 263 lejes kérvényt tartoznak beadni, 5 millió lejen felül a kérvénybélyeg 1320 lej. Ha azonban, csak fióktelep bejegyzéséről van szó, az erre vonatkozó beadvány 8 lejes bélyeggel látandó el.

A kormány akciója a drágaság ellen. Bucurestiből jelentik: Az egyre nagyobb méreteket öltő drágasági hullám arra készítette a kormányt, hogy nagyobb figyelmet szenteljen ennek a kérdésnek. A miniszterelnökség utasította a fontosabb centrumokat, közzéjék a különböző termékek árait és az áremelkedések magyarázatát.

A román tulajdonban lévő schillingek. Bucurestiből jelentik: A román piacon az utóbbi időben nagymennyiségű effektív schillinget ajánlottak vételre, anélkül azonban, hogy akár 16—17 lejre is akadt volna vevő. Ez a tartózkodó tendencia visszavezethető egyfelől arra, hogy 45 schillingnél többet nem lehet Ausztriába kivinni, másrészt arra, hogy a birodalmi kormány ezideig a schilling bevéltására vonatkozólag nem rendelkezett. A Román Nemzeti Bank nem vásárol schillinget. Az effektív schillingekben való állományát a német Reichsbank külön engedélyre alapján beváltották. Akik schilling-összegek birtokában vannak és azokat be akarják váltani, azt csak a Reichsbank külön engedélyre alapján tehetik, amelyet a bucaresti német követtség útján kell kérvényezniük. Május 10 és 15-ike között romániai bizottság utazik Berlinbe, hogy gazdasági ügyeket tárgyaljon le a birodalmi kormány megbízottjaival. Ez alkalommal tisztázni fogják a schilling-kérdést is.

Tűz martaléka lett a „Lafayette” nevű francia utasszállító hajó. Párizs, május 5. (Rador.) Tegnap este tűz ütött ki a Lafayette hajó fedélzetén, a francia tengerjáró raj egyik legszebb gőzösen. Dacára minden oltási eszköz felvonultatásának, a tüzet nem sikerült eloltani és a hajó még ma reggel is lángolt. Ma délután már fel is hagytak az oltási kísérletekkel. A 26.000 tonnás hajót 1929-ben bocsátották vízre és több, mint ezer utas számára volt hely a fedélzetén.

Kisajátítják Lundry királyságát egy angol csatornában. Bristol, május 5. Negyvenegy alattvalója van egy Martin Coles Harman nevű angol embernek, Lundry királyságának, mint a Bristol-csatornában fekvő Lundry nevű sziget tulajdonosának. Lundry szigete 5 kilométer hosszú és 1600 méter széles. A királyi címet Coles nem kapta senkitől, hanem önmaga adományozta nagybecsű személyének. A hőbortos angolok eddig nem bántották, mert hiszen senkinek sem ártott, de most alighanem végetvetnek mondva csintéri királyságának, mert Lundry abba az utvonalba esik, melyen egy újabb rendelkezés szerint a hajók járnak tartoznak s ezért a világító és ütvető bóják egész sorát rakják le a tengerbe. Szüksége mutatkozott annak, hogy Lundry partján kisebb világítótoronyt emeljenek, ezt azonban a „király” nem akarta megengedni. Az angol tengerészeti hatóságok természetesen nem vehetik figyelembe Coles tiltakozását és ezért tárgyalásokat kezdtek vele a sziget megvételeire vonatkozóan. Coles a sziget eladására sem volt hajlandó, tehát birodalmát rövid úton kisajátítják és Coles király mehet oda, ahonnan jött: — a kalapos mesterséghez.

A római l

Nápoly, május 5. délelőtt 10 órakor fu udvarra. Az olasz üdvözölte a Führert, ritott kezét vele. Vajjal, továbbá a fa együtt Hitler elépet pályaudvar előtti tévözölte Hitler, aki ban hajtatott a Beve és a királyt a trónör Góbbels és a kíséret rakparton a Führer löntemény felett, mi gonyzó hadihajók Hitler, a király és páncélosra szálltak Mussolini és Riccardó parádé parancsok. pillanatban a főrbő zászlaját és a király. Az olasz király é Hitler távozását k várost. Viktor Emán telyába ment.

Hitler az éjszakát vonatban töltötte. hercege a Nápolyi Führert.

Mit írnak francia, an Londoni jelentés s Hitler római látogatá re melegebb hangon terelnők politikájáról alapszik és nem enge szigetországot. A Da mondja:

— Az a határtala tetlen lelkesedés, am népe fogadta, nem vo tterségen vagy erősz kat örömrre kénszer miszterelnök, aki Nag legnyagobb politikusa. látta. Ö tudta, hogy 45 millió nemzet h számolni kell. Ö tudt örömmünep, ami elemi ilia földjén, ugyanolya sion is lehet és ez a ban nem mult el még denről hangosabb fig Londonnak és Berlin és pedig nem a danzi szlovákia ügyében, ar zömbös és a Harmad sem jelent életkérdést

hanem a gyarmato akármilyen jogi sze azokat, még a bély alapján sem Nagy hanem manda

Vajjon elképzelhető amely így fogadta E akkor, amikor a gy kerülnék? Ez valóban angol közvéleménynek azzal a tanulsággal, a utja mutat és bele k a gyarmatproblémát kell! — fejezi be a

Hasonló szellemben tial eseményeket a t szerint Hitler diadal mert minden demona is rendkívül tanulság esemény, mely felett lenne elsiklani.

Párizs szeri gatja Néme igényeit

Párizsi jelentés Pártállásának megf olaszországi „német Temps szerint teljesen ne azt az elemi öv gyengíteni, ami má egyaránt mutatkozta. hat és üdvözölni, ha nem fáradoznak.

A Populaire (Leon demokrata párt lapja) — Nem lehet letag tatása, az olasz néj berlini visszhangja m mulnak. 130 millió e kor a Führer Rómá szám, amelyhez fogh a történelem, de egy rácia felé a szorosabb Ábból a meglegedé német köröket a Mu

Hitler Nápolyban

A római látogatás visszhangja a világsajtóban. Az angol konzervatív sajtó Németország gyarmati igényeinek sürgős kielégítését követeli

Nápoly, május 5. (Raden). Hitler vonata délelőtt 10 órakor futott be a nápolyi pályaudvarra. Az olasz császár volt az első, aki üdvözölte a Führert, majd a trónörökös szorított kezét vele. Velük és a kormány tagjaival, továbbá a fasiszta vezetőberekkel együtt Hitler ellépett a diszszázad előtt. A pályaudvar előtti téren hatalmas tömeg üdvözölte Hitlent, aki a császárral egy kocsi-ban hajtatott a Beverello repülőtérre. Hitlert és a királyt a trónörökös, Ribbentrop, Ciano, Göbbels és a kíséret többi tagja követte. A rakparton a Führer szemlét tartott egy különmeny felett, miáltal a kikötőben horgonyzó hadihajók üdvözlésért adtak le. Hitler, a király és a trónörökös a Cavour páncélosra szálltak kíséretükkel. A hajón Mussolini és Riccardi tengernagy, a hajóparádé parancsnoka fogadták őket. Ebben a pillanatban a főbőrcera felvonták a Führer zászlaját és a királyi lobogót.

Az olasz király és Abesszínia császára Hitler távozását követően elhagyta a fővárost. Viktor Emánuel Nápolyban levő kastélyába ment.

Hitler az éjszakát Nápoly közelében a vonaton töltötte. Az olasz király és Piemont hercege a nápolyi állomáson fogadták a Führert.

Mit írnak a római látogatásról a francia, angol, olasz és német lapok

Londoni jelentés szerint a konzervatív sajtó Hitler római látogatásával kapcsolatban egyre melegebb hangon ír Chamberlain miniszterelnök politikájáról, amely a realitásokon alapszik és nem enged kalandokba sodorni a szigetországot. A Daily Mail a következőket mondja:

— Az a határtalan és szinte elképzelhetetlen lelkesedés, amellyel a Führer Itália népe fogadta, nem volt mesterkélt, mert mesterségesen vagy erőszakkal nem lehet milliókat öröme kényeztetni. Chamberlain miniszterelnök, aki Nagy-Britannia kétségkívül legnagyobb politikusa, a római napokat előre látta. Ő tudja, hogy egy 75 millió és egy 45 millió nemzet hatalmi összefogásával számolni kell. Ő tudja, hogy az a hatalmas örömmünnp, ami elemi erővel robbant ki Itália földjén, ugyanolyan erejű héborus harsona is lehet és ez a veszedelem egyáltalában nem mult el még fejünk felett. Ez mindennél hangosabb figyelmeztetés arra, hogy Londonnak és Berlinnek meg kell egyeznie és pedig nem a danzigi korridor, vagy Csehszlovákia ügyében, ami Angliára nézve közbiztonság és a Harmadik Birodalom számára sem jelent életkérdést.

hanem a gyarmatok ügyében, amelyek, akármilyen jogi szempontból vizsgáljuk azokat, még a békeszerződés pontjai alapján sem Nagy-Britannia tulajdonai, hanem mandátárius területek.

Vajjon elképzelhető-e, hogy az az Itália, amely így fogadta Hitlert, közbiztonság lesz akkor, amikor a gyarmatkérdések előtérbe kerülnek? Ez valóban elképzelhetetlen. Az angol közvéleménynek meg kell barátkoznia azzal a tanulsággal, amelyet a Führer itáliai útja mutat és bele kell törödnie abba, hogy a gyarmatproblémát haladéktalanul rendezni kell! — fejezi be a lap.

Hasonló szemlemben kommentálják az itáliai eseményeket a többi lapok is. A Times szerint Hitler diadalutján gondolkozni kell, mert minden demonstrációs jellege mellett is rendkívül tanulságos. Mindenesetre olyan esemény, mely felett végzetes könnyelműség lenne elisklani.

Párizs szerint Olaszország támogatja Németország gyarmati igényeit

Párizsi jelentés szerint a francia sajtó pártállásának megfelelően kommentálja az olaszországi „német napokat”. A félhivatalos Temps szerint teljesen hiábavaló kísérlet lenne azt az elemi erővel kitörő szolidaritást gyengíteni, ami ma Rómában és Berlinben egyaránt mutatkozik. Számolni kell vele tehát és üdvözölni, ha valóban a béke érdekében fáradoznak.

A Populaire (Leon Blum, illetve a szociáldemokrata párt lapja) így ír: — Nem lehet letagadni, hogy Hitler fogadtatása, az olasz nép lelkesedése és ennek berlini visszhangja minden képeletet felülmúlulnak. 130 millió ember vallott színt, amikor a Führer Rómába érkezett. Hatalmas számú emberhez fogható alig tud felmutatni a történelem, de egyuttal intés is a demokrácia felé a szorosabb összefogásra.

Aból a meglepésből, amely az olasz és német körökben a Mussolini-Hitler tárgyalá-

sok után eltört, meg lehet állapítani, hogy az összhang a két vezető között tökéletes. London és Párizs nagyon jól teszik, ha hivatalosan is elismerik a Berlin-Róma tengely szilárdságát és megingathatatlanágát. Szó állítólag csak az Anchlussról, a brit-olasz egyezményről és a készülő francia-olasz egyezményről volt, de

Hitler környezetébe tudni véli, hogy most már elérkezett az idő az egyetlen fontos probléma, gyarmatkérdés felvetésére is. Olaszország természetesen teljes erővel támogatni fogja a német igényeket, mert Berlin erősödése egyuttal Róma szilárdságát is alátámasztja.

Az Anschluss és az angol-olasz megegyezés a megbeszélések központjában

Rómából jelentik, hogy a Giornale d'Italia tegnapi vezércikkében Hitler és Mussolini megbeszéléseivel kapcsolatban így ír:

— A Duce és a Führer elsősorban azokról az eseményekről tárgyaltak, amelyek a legutolsó berlini találkozó óta megtörténtek, tehát az Anchlussról és az olasz-angol agreementről. Megállapították, hogy ez a két kérdés a két állam viszonyát nem érinti, mert a brit-olasz megegyezés a Földközi-tengerre és a spanyol problémára vonatkozik, ahol a

római és berlini előkészületek azonosak, az Anchluss pedig Itália szültségszerintinek tekinteti, mint ahogy azt Mussolini március 16-iki beszédében hangsúlyozta is. Arról, hogy bizonyos európai befolyásolási zónákat állítanak fel Középeurópában és a Keleten, szó nincs, bárhol is szeretnék ezt a fasiszta államok ellenségei a világgal elhitetni. Ezek és az ékverési kísérletek nevétség erőfeszítései a bolsevizmus zsoldjába szegődött demokrata apostoloknak.

A római fogadtatás visszhangja Berlinben

Berlinből jelentik, hogy a római pompás fogadtatásnak Németországban óriási visszhangja van. A Völkischer Beobachter nagy betűs cikkben hirdeti, hogy a világ szemé Rómán pihen, mert onnan várja azt a nyilatkozatot és a feltételeket, amely mellett a béke megövíható.

A Nachtausgabe azt írja, hogy az olasz-német megbeszéléseket szinte döbbenetesen erős szolidaritás hatja át. Berlin és Róma nem vezérkari megegyezéseket és fegyveres szövetségekkel, valamint a szuronyokba való bizakodással igyekeznek közfelűnést kelteni, hanem a becsületes igazságosság helyreállításával és azzal a bizalommal, amely a nemzetek barátja és a béke alapfeltétele.

A volt vasgárda pénzforrásait kutatják a hatóságok

BUCEURESTI, május 5. A katonai hatóságok vizsgálata a volt vasgárda ügyében nagymennyiségű bizonyító anyagot hozott fel a volt vasgárda terrorista tevékenységét illetően és arra a megállapításra vezetett, hogy különböző állami hatóságok titkos irataira tette rá kezét a szervezet. Amennyiben ez bebizonyítást nyer, súlyos következményekkel járhat a mozgalom vezetői számára és mindazokra, akik ilyen tevékenységet fejtettek ki. Különösen a nemzetvédelemre vonatkozó adatok vonhatnak maguk után súlyos megtorlásokat az új alkotmány előírásai értelmében. A szervezet pénzügyi alapjainak eredete — mint aprólékos vizsgálat kiderítette, — nehezen magyarázható a tagdíjárulékokból. Vizsgálat tárgyát képezi annak a 46 millió lejnek a származása, amit a volt vasgárda a Cuza-Goga kormány alatt egy hónap alatt választási célokra elköltött. A hatóságok számos bizonyos államban nyomott választási propaganda iratokra tették rá a kezüket, amiket a választások küszöbén kültetek Romániába, hogy a vasgárda útján szétosztassanak. Ki fogják vizsgálni, vajjon nincs-e kapcsolat a volt vasgárda pénzügyi alapjainak származása és a külföldről kapott propaganda iratok között.

Amerika felfüggeszti a fegyverszállítási tilalmat a köztársasági Spanyolországba

Roosevelt állítólag támogatni fogja Nye szenátor irányú javaslatát

A Havas madáji jelentése szerint az aragóni fronton a nemzetiek miután nem sikerült áttörniök a köztársaságiak frontját, Sierra Gudarban, kelet felé próbálkoztak áttöréssel. A Cantaviepa—Ternel-uton Villoroyan keresztül Los Linares felé akartak eljutni. Adáz harcok után a nemzetieknek sikerült néhány kilométert előrenyomulniok, végül is azonban a kormányerők feltartóztatták őket és megerősítették állásaikat.

Mint Burgosból jelenti a Reuter, néhány napnak kell eltenie, amíg a nemzeti haderők utasítást kapnak az általános előrenyomulás folytatására. Akkor heves harcokra van kilátás, mert a köztársaságiak állítólag 50 dandárt vontak össze, hogy Galiciában és Kasztíliaiban feltartóztassák a nemzetieket.

Egyidejűleg a Havas tudósítója továbbítja a nemzetiek főhadiszállásának közleményét,

amely szerint Castellor tartományban a nemzetiek több ponton átlépték az Alcala de Chivert felől Cuevas de Vinroma irányába vezető utat.

A Morellától délre fekvő körzetben az el-lenségek vonalakat áttörték és a Morella de Portella vonalon két állást foglaltak el.

A D. N. B. newyorki jelentése szerint, a Newyork Times nagy címmel közli azokat a híreket, amelyek a Fehér Ház köreiben járnak, hogy Roosevelt elnök kedvez azon óhaj-nak, hogy függesztesse fel a kiviteli tilalmat a köztársasági Spanyolországba irányítandó fegyverszállításokra. Roosevelt elnök, — tudni véli a lap, — támogatni fogja Nye szenátornak ilyenértelmu javaslatát. A határozati javaslat törvényerőre emelkedne már a folyó ülészekabban. A lap szerint a szentáus meg fogja szavazni a törvényjavaslatot.

A „zsidótörvény“ vitája a magyar képviselőházban

Rassay, Eckhardt és Peyer képviselők felszólalásai

Budapest, május 5. A képviselőház csütörtöki ülésén a zsidó-javaslat vitája során Rassay Károly többek között kifogásolta, amiért a kormány nem készítette elő a képviselőházat a javaslatra, nem is említve, hogy a javaslat ellentétbe áll a magyar alkotmány szellemével. Replikája során még felhozta, hogy nem lehet beszélni olyan gazdasági pozíciók visszaszerzéséről, amik sohasem voltak a magyar középosztály kezén. Ezek a pozíciók —

mondotta — a magyar középosztály közé-bizonyossága folytán kerültek a zsidók kezébe. Majd hangsúlyozta, hogy a készülő törvény következtében 700 ezer polgár lelkében a hazafias érzés helyett a vallási érzést hozták felszínre, ami azt idézheti elő, hogy az utódállamok zsidóságát eltávolítják a magyarságtól. Rassay azzal fejezte be felszólalását, hogy részletesen nem óhajtja kifejezni véleményét, mert a Ház, amely egy kis csoport terrorja alatt

áll, úgysem adna igazat neki.

Rassay Károly után Eckhardt Tibor szó-lalt fel. Szerinte a törvényjavaslat nem tisztázza, hogy faj-e, vagy felekezet-e a zsidóság. Az ő véleménye szerint a zsidó-ságot fajnak kell tekinteni. Ami viszont a törvény általános intencióit illeti, úgy ha Magyarországon az angolok jutnának túlsúlyba gazdasági téren, úgy ellenük is hasonló törvényt kellene hozni. A zsidók áttérésére vonatkozó 1919 időpont helyett inkább a bevándorlás terminusát javasolja tisztázni.

Utána Peyer Hugó szociáldemokrata képviselő *Peszetics* Domokos grófnak 1931-ből kiállított osztrák állampolgársági bizonyítványát mutatta be a Háznak.

Meghalt Nagy Endre

Budapest, május 5. Csütörtökön délelőtt váratlanul meghalt Budapesten 61 éves korában Nagy Endre író és újságíró, az Ujság munkatársa. Az elhunytban a magyarországi szellemi élet egyik kimagasló alakja száll sírba, franciásan elmés és finom stílusú, koncepciózus író, aki számos regényével és drámájával külön helyet foglalt el a magyar irodalomban. Az újságírást egészen fiatalon kezdte Oradean, ahol Ady Endre és Bíró Lajossal együtt indult irodalmi pályájára. A háboru előtti években hosszabb időt töltött Párizsban, ahonnan a Pesti Naplót tudósította. Finom megfigyelésről és találó jellem-zéseiről tanuskodó írásai már abban az idő-ben feltűnést keltettek. Amikor visszajött Budapestre, megalapította az első irodalmi kabarét, amelynek majdnem minden darab-ját, dalait, kupléit egyedül írta és rendezte. Nyugati színvonal és ötletes szatíra jelle-mezte az akkor új műfajt, amit később Bécs-ben és Berlinben is meghonosítottak. Az első irodalmi emberek közé tartozott, akik maguk konferálták be szerzeményeiket. Mint elő-adónak és sajátos jegye volt. Dadogott ugyanis, de gúnyoros mondanivaló! meg-lepően fordulatos és színesek voltak, any-nyira, hogy beszédbeli fogyatkozását a hall-gató elfelejtette.

Néhány évvel ezelőtt huszonnyolc éves korában meghalt Endre nevű kiválóan képzett és írói tehetséggel megáldott fia. A termé-keny és egyre felfelé ivelő író lelkében mé-lyen szántott ez a tragédia. Írásaiból, ame-lyekkel immár témájukban is a nagy probléma felé fordult, kiérződött a nagy apaí fájdalom, amely pillanatra nem távozott mellőle.

Nagy Endrét Transylvániában is jól is-merték és nagyrabecsülték. Néhány évvel ezelőtt Timisoarban és Clujon tartott előad-sát páratlan siker kísérte. A budapesti újsá-gírók saját halottjuknak tekintik az elhunyt-át, akit holnap temetnek.

Ausztria nácibiztosa megfenyegeti a zsidókat

Ausztria újjáegyesítésének birodalmi biz-tosa, Brückerl, május elején a következő rendeletet hozta nyilvánosságra:

A bécsi zsidókérdéshez indítatva érzem magam a következők közlésére:

Hogy Bécsben sok a zsidó, azt maguk a zsidók tudják legjobban, mert ittlétem óta ismételtlen azzal adták ennek kifejezést, hogy a hatóságokhoz nyakra-főre feljelenté-eket tesznek az árak leszorítása miatt, to-vábbá fajtestvéreik nagyobb és kisebb sibo-lásai és hasonlók miatt. Senkinek ne fájjon emiatt a feje, ezen segíteni fogunk és pedig olyképpen, hogy Bécsből német várost fo-gunk csinálni.

Ezen tulmenően pedig kijelentem: A nép-társak bizonyos fajtája az árjásítás szüksé-gével összekapcsolja önző spekulációt, vagyis összeköti a jót a számkura hasznossal, vagyis más szóval: nagyon hajlamosak arra, hogy zsidó szokásokat sajátítsanak el.

Nem utolsó sorban fontosnak látom egyes bizonytalan elemekre vonatkozólag közölni, hogy az árjásítás folyamatát Bécsben a mai naptól kezdve saját személyemben fogom irányítani. A szükséges rendelkezéseket törvé-nyes alapon, de annál alaposabban fogom beindítani. Ebből pedig következik, hogy fel-adatomba való beleszórást a leghatározottab-ban megtiltok. Ha valamikor arra kényszer-ülnek, hogy valakitől támogatást kérjenek, ak-kor ezt idejében majd közölni fogom. A nyilvánosság egyébként időről-időre közlése-ket fog kapni az ügyek állásáról.

A zsidók külföldön való heccelődése ke-vésbé lesz alkalmas arra, hogy az árja-folyamatnak emelkedő lojális jelleget adjon.

SPORT

A világ legjobb vívóinak részvétele mellett május 16-án kezdődik Pöstyénben a vivás világbajnoki versenye

Prága, május 5. Május 16-án kezdődnek Pöstyénben és 27-ig tartanak a vivás világbajnoki küzdelmei. Amíg ugyanakkor Genfben a világ politikusi szellemi csatái vannak egymással, addig Csehszlovákiában a nemzetek bajnokai adnak egymásnak találkozókat, hogy a kard nemes eszközével viaskodjanak az elsőbbségért. A nemzetek pöstyéni találkozója nemcsak a sport terén van hivatalos a nemzetek közötti barátságot előmozdítani, hanem ezen találkozás nagyban hozzá fog járulni még a kölcsönös megértés és bizalom fokozásához is.

A vívóport történetében eddig csak egy vívóvilágbajnokság van feljegyezve és pedig a tavalyi párizsi. Azelőtt a világbajnoki küzdelmek az olimpiai versenyek alkalmával lettek világbajnoki versenyeknek elismerve és az olimpiai játékok közötti időben lebonyolításra kerültek versenyek Európa-bajnokságoknak voltak elismerve, melyekhez azután nem európai államok is kaptak meghívást.

Pöstyénre, mint a vívóvilágbajnokságok színhelyére, az egész világ sportársadalmát felhívja. A FIE (Federation Internationale d'Escrime) Csehszlovákiát tisztelte meg az 1938. évi vívóvilágbajnoki torna megrendezésével. Ez a kitüntetés már csak azért is nagy horderevvel bír, mert ezzel elismerik kívánata a vívóvilágszövetség a csehszlovákiai vívóport magas színvonalát. A csehszlovák szövetség viszont a verseny színhelyét Pöstyén-fürdőt jelölte meg.

Pöstyénben a világbajnokságok rendezése Dr. Till mérnök, a szövetség elnöke vezetésével hatalmas programot dolgozott ki nemcsak a sportbéli, hanem a társadalmi rendezések tekintetében is. Pöstyén zászlószobájában várja a világ minden tájáról érkező sportolókat és vendégeket. A fürdő-igazgatóság meggondolmányokat tett a résztvevő versenyzők, azok kísérői és a külföldi érkező, nemkülönben a helyi vendégek részére.

A klasszikus világbajnoki tornára a következő nemzetek adták le nevezéseiket: Egyesült Államok, Anglia, Franciaország, Jugoszlávia, Románia, Magyarország, Németország, Olaszország, Görögország, Svájc, Belgium, Dánia, Svédország, Lengyelország és a házigazda Csehszlovákia.

Ilyenformán közel a világ 300 legkiválóbb vívója fog Pöstyénben plansra lépni. A világszerte ismert vívóbajnokok közül az olasz Marzi, Di Rosa, Gaudini, Riccardi, Guaragna, a német Casmir Elsencker, Helene Mayer, a bécsi Lossert — aki már német színpadon fog versenyezni — a magyar Kovács világbajnok, Maszlay, Rajczy, Rajcsányi, Berczelly, Geray, a svéd Thofeld, Drackenberg, a francia közül Schmetz világbajnok, Gardere, Coutrot, a csehszlovákok közül a pozsonyi Magyar, Csehszlovákia évi kardbajnoka, Frász, Kunt, Kakos, Kirchmann, Jurka, stb., stb. országok legjobbjai. A világbajnoki tornán természetesen a női vívógárda sem fog hiányozni és addig küzdelmet fognak vívni egymással a magyar német, francia, lengyel és csehszlovákiai hölgyvívók a büszke világbajnoki címért.

A pöstyéni vívóvilágbajnokságokon újításként bevezetik, hogy emig eddig epében három tussra küzdöttek a vívók, addig Pöstyénben a bajnokság már egy tussra megy. Az ideai tapasztalatoktól függ, hogy ezt a rendszert az elkövetkező világbajnokságokon átvesszik-e.

Sportkörökben e tekintetben különbözők a vélemények, vannak akik az egy tussra menő mérkőzést nem tartják minden tekintetben helyesnek. Annyi azonban máris bizonyos, hogy a küzdelmek sokkal nehezebbek, amellyel azonban sokkal sportzerűbbek lesznek, mint azelőtt.

Ha az egyes esélyeket akarnók mérlegelni, úgy igen kényes helyzetbe kerülünk, mint-hogy igen minimális különbség mutatkozik a legtöbb nemzet vívóinak tudása között.

Városzoba előcsarnok berendezéséhez

3 méteres állótkör virágtartóval, 6 fotel, divány, nagyobb szalonszék és képek eladó. Vidékieknek követítő útján történő átvételnél jutalekértetés. Cluj, Str. Xenopol 4.

Annyi bizonyos, hogy a vivás három nagyhatalma: Olaszország, Franciaország és Magyarország favoritoknak számítanak. De ezzel még korántsem akarjuk azt állítani, hogy a többi nemzetnek ne volna komolyabb beleszólása a döntőbe. Sőt még meglepetések sincsenek kizárva, ami mellett szól az is, hogy a legtöbb országban megtartott selejtezőknél a favoritvívók vereséget szenvedtek és az újabb generációt vette át a vezető szerepet. Így elsősorban a németek nagy eséllyel indulnak, minthogy a volt osztrák vívók révén lényegesen megerősödtek és csapatversenyekben erősen számítani kell velük.

Nyolc ország iparának és kulturájának seregszemléje a Budapesti Nemzetközi Vásár

Budapest, május 5. Mint már jelentettük, ünnepélyes keretek között nyílt meg az idei Budapesti Nemzetközi Vásár. A megnyitót előkelő meghívott közönsége csodálkozva nézte végig ezt a vásárt, amelyről már az első órában bebizonyosodott, hogy a megnevezett idők ellenére magához tudta vonzani mindazokat a gazdasági tényezőket, melyektől Közép- és Délkelet-Európa, valamint a Közel-Kelet ipara és kereskedelme és ezeken keresztül azok jóléte is függ.

Szembetűnő optimizmussal járják a vásárvárost a látogatók, akikre nagy és jó hatást gyakorol, hogy Magyarország mellett még hét ország állott ki a maga kincseinek bemutatására. Mindegyik ország monumentális, remekbe épült pavilonokban vonult fel. Itt van Olaszország a maga rengeteg árujával, gép- és textiliparával és természetesen régi és új gyarmatainak minden szálomottóval értékével. Franciaország egy válogatott és mesteri módon összeállított kollekcióval tiszta képet tud adni arról a páratlan kultúráról, amellyel méltán dicsekedhetik és meg tudja csillogtatni — főként a hölgyek előtt — Párizs minden vonzó szépségét és értékét. Tízévi távollét után újra itt van Jugoszlávia, amely néprajzi, mezőgazdasági, vegyi és idegenforgalmi értékeit köztötte mutatós csokorba. A német birodalmat két csarnok képviseli. De itt van Ázsiából India, a ma-

szután a lengyelek, románok és nem utolsósorban a csehszlovákiai vívók is bizonyára bele fognak szólni a világbajnoki címek elnyerésébe, illetve kedvező helyezéseibe.

Emeli a világbajnoki torna értékét még az is, hogy Benes dr. köztársasági elnök vállalta a versenyek védmőkségét, míg a versenyek tiszteletbeli elnökévé Hodza dr. kormányelnököt választották meg, aki a nagystílusú rendezést megnyitó ünnepségeken személyesen fog résztvenni.

A világlapok kivétel nélkül jelezték tudósítókat és gondoskodva lett arról is, hogy a nagy világlapok számára képtávirati uton továbbítsák a felvételeket. A csehszlovák magyar rádió helyszíni közvetítést fog leadni a nagyszabású versenyek fontosabb fázisairól. Ehhez még hozzá fog járulni, hogy Pöstyénben egész sereg sport- és társadalmi esemény kerül rendezésre. Így a pöstyéni Golf Club ekkor fogja megtartani tavaszi nagy golfversenyét hét nemzet golfbajnokainak részvétele mellett, a Pöstyéni Sport Club nemzetközi futballmérkőzést bonyolít le egy budapesti csapat ellen és ekkor kerülne lebonyolításra a Pöstyéni futóverseny is.

ga fűszereivel, selymeivel, ásványaival és rejtelmességének misztikus hangulatával, itt van Dél-Amerikából Brazília, amelynek hatalmas csarnoka ősi Inka-templom mása. Az egzotikus épület remek tartó oszlopai indián „totem”-ek, de belsejében modern kávébarban kapnak a látogatók kóstolót a százele brazil-kávéból, vagy az eddig nálunk még nem ismert különleges brazil teakból. Afrikából Egyiptom jött el a Krisztus előtt, 3800 évvel épült karnaki templom mintájára készült jellegzetes kiállítás csarnokával, amelyet ősi népművészeti remek, a Sinai hegyről hozott alabástrom, a modern Egyiptom iparának termékei töltnek meg, utalva arra is, hogy ennek az országnak volt először számottevő idegenforgalma már a középkorban is.

A minden utazási irodában kapható városiragazolvány utazási és egyéb kedvezményeivel május 9. napjának déli 12 órájáig lehet Budapestre utazni.

AXELRAD orth. kóser étterem

Oradea (Kereskedelmi Csarnok épületében) a közönség rendelkezésére áll. Május elsőjéti bejárat csak a kapu alatt. Esküvőkre és bankettekire igen alkalmas nagyterem. Szolid árak, figyelmes kiszolgálás.

APRÓHIRDETÉSEK

Egyszeri közlésemel egy szó 2 lej, vastagabb betűvel 4 lej. Legkisebb apróhirdetés 20 lej. Álláskeresőknek 30 százalékos kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jelzés levelet csak úgy továbbítunk, ha portóbélyeg mellékelve van.

Uj függönykellékszlet nyílt „Der-Bese” név alatt a Gólya Aruház feletti emeleten. Vert csipkészőveitnek kívánt méretben készülnek. Állandó mintatere.

KÖLTOZTETÉSEKET, bármilyen szállítást a legolcsóbban vállal „RIMOCZI” szállítási vállalat. Piața Gării 9. Telefon 33-69, 30-25.

Kersek azonnali belépésre vas-, festék- és tüvegési szakmában jártas fiatal kereskedő-ségét. Ajánlatok Isac Porges Cămpia Turzii címzendők. Fizetés megegyezés szerint.

Egyedülálló idős urinó mellé vidékre intelligens zsidó mindenkerestetik. Cím: Goldstein, Reg. Ferdinand 116.

Román, német, magyar gyorsgépirónót keres iparvállalat, ajánlatokat kérünk a kiadóba „Perfect” jellegre.

Bécsi egyetemi végzettséggel német órákat adok. Megkeresések „Tökéletes módszer” jellegre a kiadóba kéretnek.

Perfect irodavezető, román, német, magyar levelező, mérlegképes könyvelő, állást váltóztatna. Cím az oradeai fiókiadóhivatalnál, Str. Millerand 4.

Kiadó egy különbejáratu, elegánsan butorított szoba fűrdőszoba használattal. Mojlilor No. 7.

Utolsó éves egyetemi hallgató román, német, francia nyelvtudással lakás és koszt ellenében órákat ad. Cím a kiadóban.

26 éves, nagyobb kereskedelmi városban jól bevezetett üzlettel és műhellyel rendelkező zsidó fiatalember házasságot kötne 18-20 éves, jobb családból származó, képzőművész-mánnyal rendelkező zsidó nővel. Fényképes választ „Komoly” jellegre a kiadóba kérek.

KRISTALY gőz- és kádfürdő Str. Dubarilor 3, újonnan átalakítva (szombat kivételével) minden nap reggel 8 órakor nyílik. Előzékeny kiszolgálás. Gőz: 15 lej, kád 20 lej.

Román etnikai származású fiatalember, nagyon jó összeköttetésekkel rendelkező, irodai, vagy magántitkári állást keres. Szíves megkereséseket „Perfect magyar” jellegre a kiadóba kérek.

Bécsiülhet jóméjelenésű 35-40 év körüli intelligens izr. kereskedő jömeneteli vidéki vegyeskereskedésbe. Ajánlatok „Komoly egyszintencia” jellegre a kiadóhivatalba.

A ROMAN OPERA MÜSORA:
Szerda, május 4: Manon.
Péntek, május 6: Traviata.
Vasárnap, május 8 (délután): Faust.
Hétfő, május 9: „Gh. Dima” szimfónikus hangverseny.
Szerda, május 11: Tannhäuser.

A CAPITOL MOZGO MÜSORA:
Premierslágér! Danielle Darieux és Albert Prejan legújabb világfilmje: Egy leány elindul. Műsor előtt Világhíradó.

A SELECT MOZGO MÜSORA:
A csábító. Egy szép asszony küzdelmes életének regénye, főszerepekben: Frances Farmer, Joel Mc. Crea.

AZ URANIA MOZGO MÜSORA:
Karamazoff testvérek. Dosztojevskij világhírű regényének filmváltozata, főszerepekben: Ana Sten és Fritz Kortner.

A ROYAL MOZGO MÜSORA:
A lion futár. A film meséje egy igaz történet alapján van feldolgozva. Egy ártatlanul elítélt embert itélnék halálra, akik lefejeznek és később derül ki az igazságszolgáltatás tévedhetetlenségének megcáfolása. Főszerepekben: Pierre Blanchard és Dita Parlo. Számozott jegylovétel. Telefon 37-05.

A MUNKÁS MOZGO MÜSORA:
Nagy premier! Clujon először!
I. Én öttem. A szezon legnagyobb filmje. Dosztojevskij regénye filmen. Fősz.: Peter Lone és Marian Marsch. II. Nitchevo. (A süllyedő tengeralattjáró.) Fősz.: Hary Bau, Ivan Mosjokin és Marcelle Chantal. III. Journal. Kezdeté 3, 6 és 9.

AZ EDISON MOZGO MÜSORA:
I. Stan és Bran mint ikrek. A két komikus legremekesebb alakítása. II. Virginia. Cowboy film, főszerepekben: Gary Cooper, a cowboy király. III. Uj híradó és Micki Maus.

Május 16-án kezdődik az esküdtszék ülészsaka

Cluj, május 5. Az esküdtszék májusi ülészsaka május 16-ával kezdődik és a következő ügyek szerepelnek a programján: Május 16-án Dumitru Camarasan kerül a bíróság elé gyilkossági kísérletért, május 17-én Pápai Albert és Kiss Móric lopásért, május 18-án tárgyalja az esküdtszék Cămpian Stefan és Cosma Dumitru chin-ten lakosok ügyét, akik megölték Barzu Ion közrendőrt. Május 19-én Hoban Hariton perének tárgyalása veszi kezdetét, akit Petru Stefanet Dutului gazdálkodót megölte Scrinid Frasinet községben, május 20-án fog itélkezni az esküdtbírószék Nicolae Reghian műszerész fölött, aki szerelmest Pop Matildát annak kérésére revolverrel le akarta lőni a múlt évi november 11-én a Hoia erdőben. A sajtóügyek, amelyek eddig jelentős szerepet játszottak az esküdtszék tárgysorozatán most már májusstól kezdve újra visszakerülnek a törvényszékhez, miután az alkotmány értelmében sajtóügyekben a törvényszékek lesznek illetékesek az itélkezésre.

Felvilágosítások állampolgársági ügyben

A cluj orthodox zsidó hitközség tanácsadó irodája állampolgársági ügyben felvilágosításokat ad szegénysorsuak és kétségbeesettek számára Clujon, Str. Gen. Berthelot 8. sz. alatt.

Pénteken, május 6-án a. u. 2-4 órák között.

Fűrésztelepek, téglagyarak, malomtulajdonosok és mezőgazdasági géptulajdonosok figyelmébe! Mindennemű gépkalkulációk öntését szűrkéöntvényből, vagy fémekből nyersen vagy megmunkálva vállaljuk. Készéssel szolgálunk árajánlással.

Uzinele „Victoria” Muráseil FRATII NUSSBAUM Târgu-Mures.

Időjósolat. Csökkelő felhőzet, többnyire északi légáramlómérséklet, csapadék és keleti részeken, és nyugaton. A főváros esett. Tegnap kezdett esni reggelre kezdett hó rakódott le. Ismét téli köntösét ölt.

Tovább folyik a rosházán. Bucarestből primárián történt vizmetrescu közigazgatási Stan pénzügyminiszter egy hónapja megszűnt vizsgálatot. Az adót behajtatlan városi közrosi ingatlanok jövedelét tényleg fel a jövőben. Az Univerzita nélküli elintétek a több hagyományok. A kévizsgálatot tovább folytatják.

A nyomor statisztikájának jelentése szerint a kök eszközölték a ország területén: 786 234.776 tehén, 393.8 13434 bivalyborju, 17 1,250.133 bárány, 12 1. tés, 339 16. A szárnyak. A statisztika az a vegetáriánusok száma.

Japán öt új szépit az 1940-es olimpiáért. Tokióból je K. hajózási társaságban tartandó olimpiáért öt új modern épít. A japáni kormány parlament hozzájárulást a hők építését végző ad. Az öt új tonnás gőzös a csennát, tehát az amer lebonyolítani, a más egyik 16.500 tonnás tot látja el. Mind az lössége 22 csomó. A rendelt három hajó rendezéssel látják el szervenjednek az Ind hőség miatt. Ter sport- és szórakozás rendezik az új hajó dence is lesz. Az el májusában kezdik épít.

Május 15-ével kezdődött a búcsú. Bucarestből je magánvállalatoknál el mitás. A bankok és szócán, pénteken és szócán, 7 óráig fél 2-ig, keddtől 2 óráig dolgoznak irodákban, a cégek és dáiban, amelyek ipari adásával foglalkoznak ban és szállítási irodák óráig 2 óráig fognak.

Néhány esztendő esztendő óta égő öltöcsintinából jelentik Ohio államban egy tüz óriási kőszentelep csöndes tüz ötvennégy után tizennyolc hón gyobb erővel folytatt kilátás van rá, hogy végre elfojtják a tü négyzetkilométernyi tett meg, ami, ha c mitjuk, ötvenmillió órási munkálatok eőd kerültek. Erthető, ho fojtására semmiféle mert a tüz az egész sítéssel fenyegeti, an hetetlen veszélyeséget tüzet a James Cava alatti munkálatok eg el, hanem mindössze feltartásával megakadé. Hogy azonban lőit a további pus megakadályozzák Oh szón teljes megsemm séses, hogy ne csak sák a tüzet. Cavan hogy minden nyilás dást, hasadékot légt a tömő munkálatok igénybe venni s a 160 dollárra számítják.

MUSORA:

Faust. "szimfónia"

MUSORA:

rieux és Albert. Egy leány ághiradó.

MUSORA:

küzdelmes életben: Frances

MUSORA:

ojevszkij világ-ozata, főszere-itz Kortner.

MUSORA:

egy igaz törté-va. Egy ártat-ek halálra, akik-ki az igazság-áságának meg- Pierre Blanchar-ott jegyelvétel.

MUSORA:

nagyobb filmje. filmen. Fősz.: Marsch. II. Nit- (alattjáró.) Fősz. kin és Marcelle zedete 3, 6 és 9.

MUSORA:

A két komikus Virginia. Cow- Gary Cooper, a hiradó és Mick

ezdődik lészaka

tszék májusi ződik és a kö- programján: erasan kerül a értelért, május Möríc lopás- az esküdtzék Dumitru chin- egölték Barzu a Hoban Hari- kezdetét, akit dalkodót meg- meg, május 20- róság Nicolae- ki szerelmesté re revolverrel vember 11-én ek, amelyek szottak az es- ek a törvény- ny értelmében ek lesznek il-

állam- yben

ség tanácsadó felvilágosítá- egisztenciák rthelot 8. sz- u. 2-4 órák

malom-ági gép- be! t öntését érnékből a vállal- áraján-

Muráseni BAUM

re.

HIREK

Időjárás. Csökkenő légnyomás, változó felhőzet, többnyire borús égboltozat, enyhe északi légáramlás, továbbra is alacsony hőmérséklet, csapadék főleg az ország déli és keleti részeiben, éjszaka fagy a hegyekben és nyugaton. A fővárosban ma 8 fokot mértek, esett. — Tegnap délután Sinaiai havazni kezdett és reggelre helyenként tíz centiméteres hó rakódott le. A királyi székhely így ismét téli köntösét öltötte magára.

Tovább folyik a vizsgálat a craiovai városában. Bucurestiből jelentik: A craiovai primárián történet vizsgálás ügyében Demetrescu közigazgatási vezérfelügyelő és dr Stan pénzügyminiszteri inspektor több, mint egy hónapja megszakítás nélkül folytatják a vizsgálatot. Az adóhivatalban 32 millió lej behajtatlan városi követelést találtak s a városi ingatlanok jövedelmét „1” lej összeggel tüntették fel a jövedelmek és bevételek sorában. Az Univerul étesülése szerint nyom nélkül eltűntek a többszáz ezer lej alapok és hagyományok. A két központi kiküldött a vizsgálatot tovább folytatja.

A nyomor statisztikája. Bucurestiből jelentik: Az állategészségügyi főigazgatóság jelentése szerint a következő számú vágásokat eszközölték a múlt év folyamán az ország területén: 7862 bika, 127.957 ökör, 234.776 tehén, 393.856 borjú, 3916 bivaly, 13434 bivalyborjú, 17.183 malac, 275.980 juh, 1.250.133 bárány, 12.155 kecske, 833.922 sertés, 339 ló. A szárnyasok és vadak hiányzanak. A statisztika arra mutat, hogy kicsiny a vegetáriánusok száma Romániában.

Japán öt új személyszállító gőzöst épít az 1940-es olimpiász vendégeinek szállására. Tokióból jelentik: A japáni N. Y. K. hajózási társaság az 1940-ben Japánban tartandó olimpiászra érkezők szállítására öt új modern személyszállító gőzöst épít. A japáni kormány elhatározta — s a parlament hozzájárult — hogy a társaságnak a hajók építésére 29 millió yen szubvenციót ad. Az öt új hajó közül két 26.500 tonnás gőzös a csendesóceáni vonal forgalmát, tehát az amerikai forgalmat fogja lebonyolítani, a másik három gőzös, mind-egyik 16.500 tonnás, az európai szolgálata- tot látja el. Mind az öt hajó óránkinti sebessége 22 csomó. Az európai szolgálatra rendelt három hajót ujszerű léghűtő berendezéssel látják el, hogy az utasok ne szenvedjenek az Indiai óceánon uralkodó hőség miatt. Természetesen mindenféle sport- és szórakozási lehetőségekre is berendezik az új hajókat, melyeken uszómé- dence is lesz. Az első hajó építését az év májusában kezdik el.

Május 15-ével életbélp a nyári időszak. Bucurestiből jelentik: Május 15-ével a magánvállalatoknál életbélp a nyári időszak. A bankok és biztosítók hétfőn, szerdán, pénteken és szombaton folytatólagosan 7 órától fél 2-ig, kedden és csütörtökön 7 órá- tól 2 óráig dolgoznak. A vállalatok központi irodáiban, a cégek és részvénytársaságok iro- dáiban, amelyek ipari termékek nagyvnyi el- adásával foglalkoznak, illetve a vámirodák- ban és szállítási irodákban folytatólagosan 7 órá- tól 2 óráig fognak dolgozni.

Néhány esztendő alatt eloltják az 54 esztendő óta égő ohioi közéntepek tüzeit. Cincinnati-ből jelentik: Az egyesült Államok Ohio államában egy lassan terjedő földalatti tűz óriási közéntepeket pusztít el. Ez a csöndes tűz ötvennégy esztendő óta tart. Mi- után tízenyolc hónapon keresztül a legna- gyobb erővel folytatták az oltási munkákat, kilátás van rá, hogy a legközelebbi években végre elfojtják a tüzet. A tűz idáig száz négyzetkilométernyi közéntepeket semmisi- tett meg, ami, ha csak a szén értékét szá- mitjuk, ötvenmillió dollár kárt jelent. Az olt- ási munkálatok eddig négyszáz ezer dollárba kerültek. Érthető, hogy a kormány a tűz el- fojtására semmiféle költséget nem sajnál, mert a tűz az egész szénkészletet megsemmi- títéssel fenyegeti, ami az állam számára mér- titetlen veszteséget jelentene. A földalatti tüzet a James Cavanaugh mérnök vezetése alatti munkálatok egyáltalában nem oltották el, hanem mindössze is három oldalról való feltartásával megakadályozták további terje- dést. Hogy azonban a szén újabb tonnamil- lióit a további pusztulástól megmentse s megakadályozzák Ohio délkeleti részén a kö- szén teljes megsemmisülését, föltétlenül szük- séges, hogy ne csak elhatárolják, de el is olt- sák a tüzet. Cavanaugh mérnök terve az, hogy minden nyílást, szakadékot, földepe- dést, hasadékot légmentesen elzárjanak. Ezek a tömő munkálatok még néhány évet fognak igénybe venni s a költségeket kerek egymil- lió dollárra számítják.

Rendeletörvény a községi javak értéke- sítéséről. Bucurestiből jelentik: Rövid időn belül fontos rendeletörvény jelenik meg, amely a községi javak értékesítését lesz hi- vatva biztosítani. E célból a belügyminiszte- rium mellett külön ügyosztályt létesítenek. Ez fogja a köztisztviselési üzemeket kezelni. Külön illetékeket fognak kivetni a községek te- meszeti kincseinek kiaknázására. A köz- ségek „szövetésébe” tömörülhetnek, hogy könnyebben és nagyobb haszonnal értékesít- hessék javukat.

Bíróságok nyári szünetje. Bucurestiből jelentik: Az igazságügyminiszter rendelete értelmében július 15—szeptember 15. között a bíróságok nyári szünetet tartanak. A szü- net tehát 15 nappal később veszi kezdetét 1938. év folyamán.

Megrongálták Masaryk morvaországi emlékművét. Prágából jelentik: Morvaország- ban Masaryk volt államfő emlékművét isme- retlenül tettesek megrongálták és vörösre fest- tették, majd kampókereszteket rajzoltak rá. A csehszlovák hatóságok 5000 cseh ko- rona jutalmat tettek ki a szoborrongálók le- plezésére. A szudeta-német párt ezzel kap- csolatosan nyilatkozatot tett közzé, amely- ben kijelenti, hogy a párt elítéli az ilyen cse- lekmenyeket, amelyeket nyilvánvalóan agent- provokatórok követtek el.

Négyszáz éves az angol Biblia. London- ból jelentik: A reformáció negyyszázadik év- fordulója alkalmával nagy egyházi ünnepe- geket rendeztek. Ezek főképe a Biblia jegy-ében zajlottak le, minthogy 1538-ban nyomták az első angolnyelvű Bibliát, amelyet VIII. Henrik egy dekrétuma alapján terjesztettek a nép között. Az egyházi hatóságok arra törek- szenek, hogy a Bibliát ismét minden angol házában olvassák és tanulmányozzák, mint a régi jó időkben.

Elromlott a világ legnagyobb rönt- gengépe. Londonból jelentik: Hiába kö- vetnek el mindent a röntgenszakértők, nem sikerül megjavítani a világ legna- gyobb röntgengépét, mely a londoni Szent Bertalan-kórház tulajdona. Egymillió fe- szültséggel dolgozott a gépszörnyeteg, amely óriási rádiumbesugárzás helyett elektromossággal gyógyította a betegeket. A készülék gyógyhatása ezer gramm tiszta rádium értékével volt egyenlő. Néhány nappal ezelőtt rövidzárlat történt, hatal- mas elektromos robbanás zúzza szét a szer- kezet hajszálfinom vezetékeit s oly rombo- lást vitt véghez benne, hogy a két évvel ezelőtt felállított szörnyeteg javítását a si- ker legkisebb reménye nélkül, éjjel-nappal végzik bár, de eredményt eddig nem tud- tak elérni. Csak azt állapították meg, hogy a rövidzárlatot egy rossz helyen alkalmá- zott másfélmilliméter vastagságú rézcsa- var elmozdulása okozta.

Nem adhatók ki, akik állampolgárságot folyomadtak. Bucurestiből jelentik: Erdekes elvi jelentőségű határozatot hozott a buce- resti törvényszék büntető tanácsa. Cristu Papageorgiu görög alattvalót 2 évi börtö- nre ítélte a korfui bíróság, mert adóföldöki minőségben nagyobb összeget sikkasztott. Az elítelt Cristu Romániába menekült Görög- szágból és román állampolgárságot folyomá- dott. A görög igazságügyi hatóságok azonban megtagadták tartózkodási helyét és kiadatását kérték a román bíróságtól. A bucaresti tör- vényszék most foglalkozott az ügyvel s nem járult hozzá Cristu kiadatásához. A bíróság kimondta, hogy nem adhatók ki azok, akik a román állam védelme alá helyezték magu- kat és román állampolgárságot folyomád- tak.

Tiltakozó emlékirat a tárgumuresi tábla áthelyezése ellen. Targu-Muresrol jelentik: A tárgumuresi itélőtáblának Sibiu-ba való át- helyezése érdekében mozgalom indult meg, amire az adott alkalmat, hogy az új köz- igazgatási törvénytervezet közigazgatási te- rületekre osztja fel az országot s Sibiu-t is kerületi székhelyként jelöli meg. A tárgu- muresi ügyvédi kamara válaszmánya tegnap ülést tartott, amelyen dr Baciu Aurel elnöke- lete alatt emlékirattervezetet készítettek az itélőtábla áthelyezése ellen. Az emlékiratban a tárgumuresi ügyvédek hangoztatják, hogy a tábla két tanácsa állandóan túl van zsu- folva munkával, tehát nem felel meg a való- ságnak az az állítás, hogy a táblának nem volna elegendő ügye. Az indokok között sze- repel az is, hogy száz évvel ezelőtt Avram Iancu is Targu-Muresen volt kancellista. Ezt és több más történelmi és érzelmi indokot is hoz fel az emlékirat a legelőször említett kivül. Az ülés azt is elhatározta, hogy ameny- nyiben a küldöttség nem járna sikerrel, úgy panaszukat Ofélsége elé terjesztik a tárgu- muresi ügyvédek.

Különös repülőbéllyegellenőrzés Satu- Maren. Néhány héttel ezelőtt a satumarei repülőbéllyegellenőr végigjárta a keres- kedőket és vállalatokat. Repülőbéllyegellen- őrzést tartott. Nem vette figyelembe a pénz- ügyigazgatóság intézkedését, hogy a repülő- béllyegeket az üzleti könyv utolsó lapjára együttesen lehet alkalmazni. Azt követelte, hogy egyenként, minden lapra ragasszák fel a béllyege. Néhol jegyzőkönyvet is felvett. Alig lépett ki az üzletből, ügynök jelent meg a megszeppent és a béllyegbíráságtól rette- gő kereskedőnél. Aviatikai folyóiratot kínált előjegyzésre. Rendszerint sikerrel. A legtöbb helyen sikerült 1000—1500 lejt előfizetési díj címén felvenni. A kereskedők zöme azonban nem maradt töltlenül. Jelentést tettek a pénz- ügyigazgatónak, hogy az általuk felül- béllyegezett könyv hitelességét a repülő- béllyegellenőr kétségbe vonta. Mire a pénz- ügyigazgató azonnal átrít a Repülő Alap központjához, ahonnan most átrít érkezett, hogy elegendő, ha a repülőbéllyegeket a lapok után a könyv utolsó lapján vannak fel- ragasztva. Az ellenőrzésnek ezt a fajtáját Satu-Maren tehát be kellett szüntetni.

Rövid hírek mindenünnen. Oriente ku- bai tartományban Bayamoin községben egy Rafaela Casanova nevű fehér asszony hét egészséges gyermeknek adott életet. — Dr G. Danielopolu román professzor tegnap este a német orvosszövetségben előadást tar- tott számos előkelőség jelenlétében. A hall- gatóság körében helyet foglalt Djuvara ro- mán követ és neje is. A professzort meg- választották a német orvosszövetség levelező tagjává. — Antiohiából jelentik, hogy az utóbbi napok felhőszakadásai következtében az Orontos folyó megduzzadt és kiöntött. Több épület elsodort az ár. Harminc ember életté vesztette, számosan megsebesültek. — A haifai börtönben kivégezték Muszafa Hindanyen arab terroristát. — Beck lengyel külügyminiszter május 25-én látogatást tesz Stockholm-ban a svéd kormány meghívására. — Wieniawa Dlugoszowski tábornokot római nagykövetté neveztek ki Alfred Wysocki helyébe, aki nyugdíjazást kérte.

Az angol munkáspárt a légügyi minis- ter lemondását fogja követelni. Londonból jelentik: A Havas értesítése szerint a Daily Express azt a hírt közli, hogy a munkáspár- tiak a kamara jövő csütörtöki ülésén lord Swinton légügyi miniszter lemondását fog- ják követelni. Chamberlain azonban munka- társa védelmére kel és bizonyítani fogja, hogy a katonai aviatika terén a fejlődés ki- elégtő.

Eltemették sir Walter Raleigh pipáját

Megható szertartás ment végbe a napokban a Colchester melletti Wivenhoe faluban egy kastélyban, amelynek kriptájában Sir Walter Raleigh holtteste pihen. A tetem feje külön van testétől, mert az angol nemes alakját egykor, nagyon régen, hóhér vágta ketté. A kastély sirboltjában egy pipát tem- tettek gazdája mellé. A füstölőszerszámot napokkal ezelőtt egy muzeumból hozták ki, külön ércurnába helyezték és odaállították a tetem koporsója mellé.

Ennek a pipának nevezetes és furcsa törté- nete van. A faágakból faragott szerszám közel négy évszázaddal ezelőtt Raleigh tu- lajdonosa volt és Európa első pipájának számít. Raleigh neve arról híres, hogy viselője vitte be a dohányt Angliába legelőször s ő volt az első, aki pipázott.

Honfitársai akkor nagy csodálattal nézték a pipát és nem tudták elképzelni, mi lehet az. Kezdetben azt sem tudták, mit akar csinálni gazdája vele. De mikor Sir Walter Raleigh megtönte a pipát és kedélyesen rá- gyújtott, csodálkozásuk megdöbbenéssé vál- tozott. Látták, hogy a férfi orrán, száján füst tödul, amitől úgy megijedtek, hogy vizért rohantak, abban a hiszemben, hogy Raleigh gyomra gyulladt ki. Vödörszámra öntötték rá a vizet a nemesre s csak ezután sikerült nagynehezen megmagyarázni a pipa jelentőségét és használati módját.

Raleigh igen kalandoréletű ember volt, negyvenöt esztendő korában, több átét had- járat után, felfedezőutat tett Észak-Ameri- kában, később pedig részt vett az ir felkelés elnyomásában. Ezért Erzsébet királynő Cork kormányzójává nevezte ki. 1597-ben mint ellentengernagy szolgált Essex gróf parancs- noksága alatt, ezért később halálra ítélték, de sikerült kegyelmet kieszközölnie.

I. Jakab idejében újabb összeesküvésben vett részt, elfogták, 13 éven át volt a Tower fogja, majd kiszabadult, az angol-spanyol összetűzések alkalmával nagy bonyodalmat okozott állítólagos kegyetlenségével, amiért újból halálra ítélték. Ezután a hóhér bárdja csakugyan elérte. Mikor már a vérpadon állt, utóljára is rágyújtott kedvenc pipájára, majd odaadta azt András püspöknek. Ezután nyu- godtan hajította fejét a tönkre.

Az értékes pipa a jelen század elején el- vesztett, de 1911-ben megkerült s akkor András püspök egyik leszármazottja vásá- roltta meg a Raleigh-családtól. Muzeumba került s most a család, amely megtalálta az őt végrendeletét és abban egy olyértelmű rendelkezést, hogy együtt akar nyugodni pi- pájával, felkérték az illetékeseket, adják ki a pipát. Kegyeleti okokból ez meg is történt s így került a nevezetes pipa — ma már porló, málló, füstös fadarab — Sir Walter Raleigh koporsója mellé.

EGYESÜLETI ÉLE

Az Erdélyi Zsidó Arvagondozó cluji helyi- csoportjának közleménye. Az Erdélyi Zsi- dó Arvagondozó cluji helyi csoportja tized- évi közgyűlést f. hó 8-án, vasárnap d. e. 11 órakor tartja a Royal club helyiségében, Str. Memorandului 13 sz. alatt. A tárgysorozat a következő: 1. Elnöki megnyitó. 2. Titkári jelentés. 3. Számadások beterjesztése. 4. A vezetőség megválasztása. 5. A központi kon- ferencia delegátusainak megválasztása. 6. Esetleges indítványok. Az Arvagondozó helyi csoportja a maga igen fontos karitatív munkájával (árvak és özvegyek havi segé- lyei, téli ruházat, nyaraltatás, iskola segé- lyei, stb.) a zsidó intézmények között is egyike a legfontosabb szerepet tölti be. A vezetőség boldogan számol be az oly nehéz viszonyok közepette is elért szép eredmé- nyekről és reméli, hogy az a társadalom, amely anyagi áldozataival teszi lehetővé eredményei felmutatását, megjelenésével is dokumentálni fogja értékes érdeklődését in- tézményünkkel szemben.

Tatarescu hosszas tanácskozást folyta- tott a francia igazságügyminiszterrel, Párizs- ból jelentik: Paul Reynaud igazságügy- miniszter tegnap hosszas megbeszélést foly- tatott Tatarescu román királyi tanácsossal.

Rendeletörvény készül az aranyhiteiről. Bucurestiből jelentik: A nemzetgazdasági mi- niszterium utján olyan formában kívánja ki- egészíteni az arany hitel-törvényt, hogy a jövőben a megállapítandó feltételek mellett a Nemzeti Bank előzetes engedélyével nemes fémekkel minden természeti ügyleteket le- het lebonyolítani.

Közeledik május 25-e, a cluji Zsidó-kórház Egyesület tárgysorsjátékának huzása. Ne felelde el sorsjegyet megvenni, hogy résztvehessen 400 rendkívül értékes, hasznos és szép nyerekműtárgy kisorsolásán. Egy sorsjegy ára 50.— lej. Ha Zsidó-kórház sorsjegyet vásárol, segít beteg és ápolásra szoruló embertársain! Főelárústó: KERESKEDELMi HITELBANK R-T. CLUJ, PaJa Uniri Nr. 20. Közvetlen árusítás az ország minden jelentősebb helyén.

UJ KELET Legújabb hírek

Nyolc–kilenc százalékos leértékelés mellett újra stabilizálták a francia frankot

Daladier rádiószózatban jelentette be az új stabilizációt

Londonban és Washingtonban jó hatást keltett a frank újabb stabilizációja

Párizs, május 5. A tegnapi államtanács után kiadott kormányrendelet a frank újabb stabilizációs árfolyamát 170,00 pontban állapította meg a fonthoz viszonyítva. A kiadott rendelettel kapcsolatban kormányközlemény hangoztatja, hogy az új stabilizációt tekintetbe vették a kereskedelmi mérleg egyensúlyának szükségességét, továbbá a kormány a francia frankkal szembeni kötelezettségeit, amelyek így automatikusan nyernének bizonyos újabb rendezést, de figyelemmel lesznek a gazdasági élet minden ágazatára. Remélik, hogy a stabilizáció következtében a külföldre menekült és meddő tőke újra bekapcsolódik Franciaország gazdasági életének vérkeringésébe. A kormány azután rövid lejáratu és megfelelő kamatlábú kisebb belföldi kölcsönt vesz fel, majd sor kerül a nagyobb nemzetvédelmi kölcsön felvételére is.

Kormánykörökben egyidejűleg hangoztatják, hogy a tegnapi pénzügyi rendelkezés még a mai nap folyamán maga után vonja a tényleges stabilizációt a de jure stabilizációt megelőzően.

A leértékelés koefficiense 8–9 százalék lesz

és tekintetbe veszi a kereskedelmi mérleg szükségleteit, ami egyidejűleg lehetővé teszi a kormány a Francia Bankkal szemben összes tartozásainak, főleg pedig a kincstári előlegek kérdésének megoldását. A kormány azonban csak néhány nap múlva áll szándékában hivatalos határozatot hozni.

Daladier rádióbeszéd

Párizsból jelentik, hogy Daladier tegnap a rádióban beszédet tartott, amelyben ismertette a frankválság miatt támadt nehézségi helyzetet. Hangsúlyozta, hogy a kormány minden lehetőséget elkövet a válság leküzdésére és ehhez az ország népének támogatását kéri.

Ezzel kapcsolatban jelentik, hogy a francia lapokat Daladier rádióbeszéde foglalkoztatja. A miniszterelnök egyhangú dicsőretet kapott.

A Le Journal többek között ezeket írja: „A Daladier-kormány első intézkedései viszonylagosan gyámoltalanok voltak. A miniszterelnököt azonban most már nem lehet bátortalansággal vádolni. A pénzügyi helyzet és a közhittel az új intézkedés által alapjukban módosíthatók. Ez a kilátás már egymagában elég lehet ahhoz, hogy sikert biztosítson a hazafiasság közeli népszavazásán.”

A Le Figaro emlékezteti a miniszterelnököt az ő általa adott jelszóra: „A demokrácia vezetőinek törvénye: a bátorság kell hogy legyen”. Nemcsak a frank, hanem Franciaország megmentéséről van szó.

Londonban és Washingtonban megelégedést keltett a frank új stabilizációja

A Reuter londoni jelentése szerint angol pénzügyi körök megelégedéssel fogadták Daladier nyilatkozatát a frank stabilizációjáról.

Több pénzember szerint az új francia pénzügyi politika számos előnyt biztosít, mert olyan szintre engedte le a frankot, amit könnyű megvédeni olyan jegyzéssel szemben, ami eddig túlságosan is volt téve a spekulátorok támadásainak.

A reggeli esésekkel szemben a déli órákban igen nagy kereslet mutatkozott a fran-

cia frankban. Egyenesen „kolosszális” vásárlások történtek.

Paradoxonként hangzik, de a frank iránti keresletet nagy arányú kereslet kísérte. Az aranyügyletek meghaladták az egy millió fontot. A vevők, főleg belgák és hollandok voltak. Cáfolták, hogy a dollár és a svájci frank követné a francia frank utját.

A frank stabilizálása kedvező hatást keltett a francia pénzügyi piacon

Párizs, május 5. A külügyminisztérium hivatalos közleményt adott ki, amely közli, hogy a francia frank stabilizálásával kapcsolatos kormányhatározat megnyugvást keltett a pénzügyi piacon.

A frank árfolyamának stabilizálása azonban, — hangsúlyozza a kormány közleménye, — nem válhatik meg nem engedett jövedelmi forrássá és nem vonhatja maga után az áruk emelkedését. Eppen ezért a prefektusok utasítást kaptak, hogy regisztrálják a napi árkait, amelyek alapján kormányintézked-

sek fogják az árakat szabályozni a francia piacon.

Marchandean pénzügyminiszter nyilatkozott az újságírók előtt a frank helyzetéről. Már is megállapítható, — mondotta, — hogy a frank megszilárdulásának hírére tömegesen özönlik vissza az országba a kivándorolt tőke. Ma egyetlen nap alatt négy millió frank tért vissza a francia bankok trezorjaiba. Ez is bizonyítja, hogy a közvélemény megértette a kormány intencióit. A frank árfolyamának stabilizálása az ameri-

nyomán.

A News Chronicle tudni véli, hogy az angol kormány kedvezően fogja vélemezni a londoni piacon kibocsátandó 10 millió font-sterling összegű kölcsön ügyét.

Washingtonból jelentik, hogy Morgenthau pénzügyminiszter nyilatkozott a sajtónak és kijelentette,

hogy mindenben helyesli a Franciaországban hozott legutóbbi pénzügyi intézkedéseket

A francia kincstár — mondotta — nem tesz mást, mint hogy a hármas egyezmény szelleméhez igazodik. Ezt az egyezményt semmilyen formában sem módosították és az továbbra is érvényben van.

A frankra vonatkozó intézkedéseket a hármas egyezmény aláírói közti konzultációk előzték meg.

Berni jelentés szerint a frank átértékelése nem keltett meglepetést svájci körökben.

(Elsőoldali cikkünk folytatása)

kai-angol-francia hármas egyezmény szellemében történt. A frank árfolyama az angol fonthoz viszonyítva 169 lesz. Ennél mélyebbre a frank semmiesetbe sem süllyedhet, csak javulhat és emelkedhetik, mert a kormány tántoríthatatlan elhatározása, hogy a valutát megvédi és megszilárdítsa, elosztva a bizalmatlanság atmoszféráját és megvédve a frankot a támadásokkal szemben, amelyek az állandóság hiánya folytán előállott zavarok miatt érték.

Capitol Mozgó

Ma premier!

Szerelem a hóban

Főszereplők: LIANE HAD, PAUL HORBIGER és TRAUDL STARK, a világhírű gyermek filmsztár.

Műsor előtt új világhíradó.

Anglia javaslatot tesz a szudetanémet-kérdés békés megoldására?

LONDON, május 5. A Daily Express és a Daily Mail a keddi angol minisztertanácsról számol be, amelyen állítólag elhatározták, hogy Henderson berlini angol nagykövét előterjesztést tesz a német kormányhoz a szudéta-német probléma békés megoldása érdekében. Hír szerint Henderson közölni fogja a német kormányval Anglia és Franciaország Benes csehszlovák köztársasági elnökkel önját, amely szerint felszólítják Benest, hogy menjen el az engedmények legvégső határáig.

Agyvérzés és szélhűdés érte Goga Octaviant

A beteg állapota igen súlyos

Cluj, május 5. Csütörtök délelőtt folyamán az egész országban futótűzként terjedt el a hír, hogy Goga Octavian egészségi állapotában súlyos fordulat következett be. Goga — mint ismeretes — február közepén hosszabb tartózkodásra külföldre utazott és többek között Bécsben és Budapesten töltött hosszabb időt, majd néhány héttel ezelőtt tért vissza az országba. Az utóbbi napokat ciuceai kastélyában töltötte.

Szerdán délelőtt Goga Clujra érkezett, hogy Hatiegan professzorral megvizsgálta magát. Magas vérnyomásban szenvedett. Szerdán este Goga visszautazott Ciuceara.

Midőn a villájához vezető lépcsőn felfelé haladt, egy acott pillanatban összeesett. A községi orvos azonnal első segélyben részesítette, miközben konziliumra hívták betegágyához Hatiegan Iuliu és Minea cluji pro-

fesszorokat. Megállapítás nyert, hogy a beteget agyvérzés és jobb oldali szélhűdés érte, amelynek folytán beszédképességét is elvesztette.

A szerdáról csütörtökre virradó éjszaka a beteg állapotában semmilyen javulás nem állt be, mire csütörtök délelőtt két Bucurestiből lehvott professzor bevonásával újabb konziliumot tartottak Goga Octavian betegágyánál.

A beteg állapota igen súlyos.

Lemondott a iasi egyetem rektora

Iasi, május 5. Traian Bratu, a iasi egyetem rektora ma lemondott tisztségéről. A lemondó levelet a rektorátus azonnal elküldötte a nemzeti nevelésügyi minisztériumba. Bratu fáradtsággal és gyengélkedéssel indokolja lemondását.

Legújabb sporthírek

Román válogatottnak Phobus 7:1 (2:0). Bucurestiből jelentik: A román válogatott labdarúgócsapat, amely vasárnap Bucurestiben Jugoszláviával mérkőzik, csütörtökön délután kísérleti összeállításban gyakorlómérkőzést játszott a budapesti Phobus együttesével. Győzött a román csapat 7:1 (2:0) arányban. Góljait Bindea (4), Barátky, Kovács, Bodola, a Phobusét Békinyújtott.

Phobus 7:1 (2:0). Bucurestiből jelentik: A román válogatott labdarúgócsapat, amely vasárnap Bucurestiben Jugoszláviával mérkőzik, csütörtökön délután kísérleti összeállításban gyakorlómérkőzést játszott a budapesti Phobus együttesével. Győzött a román csapat 7:1 (2:0) arányban. Góljait Bindea (4), Barátky, Kovács, Bodola, a Phobusét Békinyújtott.

Phobus 7:1 (2:0). Bucurestiből jelentik: A román válogatott labdarúgócsapat, amely vasárnap Bucurestiben Jugoszláviával mérkőzik, csütörtökön délután kísérleti összeállításban gyakorlómérkőzést játszott a budapesti Phobus együttesével. Győzött a román csapat 7:1 (2:0) arányban. Góljait Bindea (4), Barátky, Kovács, Bodola, a Phobusét Békinyújtott.

Phobus 7:1 (2:0). Bucurestiből jelentik: A román válogatott labdarúgócsapat, amely vasárnap Bucurestiben Jugoszláviával mérkőzik, csütörtökön délután kísérleti összeállításban gyakorlómérkőzést játszott a budapesti Phobus együttesével. Győzött a román csapat 7:1 (2:0) arányban. Góljait Bindea (4), Barátky, Kovács, Bodola, a Phobusét Békinyújtott.

Phobus 7:1 (2:0). Bucurestiből jelentik: A román válogatott labdarúgócsapat, amely vasárnap Bucurestiben Jugoszláviával mérkőzik, csütörtökön délután kísérleti összeállításban gyakorlómérkőzést játszott a budapesti Phobus együttesével. Győzött a román csapat 7:1 (2:0) arányban. Góljait Bindea (4), Barátky, Kovács, Bodola, a Phobusét Békinyújtott.

Phobus 7:1 (2:0). Bucurestiből jelentik: A román válogatott labdarúgócsapat, amely vasárnap Bucurestiben Jugoszláviával mérkőzik, csütörtökön délután kísérleti összeállításban gyakorlómérkőzést játszott a budapesti Phobus együttesével. Győzött a román csapat 7:1 (2:0) arányban. Góljait Bindea (4), Barátky, Kovács, Bodola, a Phobusét Békinyújtott.

Phobus 7:1 (2:0). Bucurestiből jelentik: A román válogatott labdarúgócsapat, amely vasárnap Bucurestiben Jugoszláviával mérkőzik, csütörtökön délután kísérleti összeállításban gyakorlómérkőzést játszott a budapesti Phobus együttesével. Győzött a román csapat 7:1 (2:0) arányban. Góljait Bindea (4), Barátky, Kovács, Bodola, a Phobusét Békinyújtott.

Phobus 7:1 (2:0). Bucurestiből jelentik: A román válogatott labdarúgócsapat, amely vasárnap Bucurestiben Jugoszláviával mérkőzik, csütörtökön délután kísérleti összeállításban gyakorlómérkőzést játszott a budapesti Phobus együttesével. Győzött a román csapat 7:1 (2:0) arányban. Góljait Bindea (4), Barátky, Kovács, Bodola, a Phobusét Békinyújtott.

Phobus 7:1 (2:0). Bucurestiből jelentik: A román válogatott labdarúgócsapat, amely vasárnap Bucurestiben Jugoszláviával mérkőzik, csütörtökön délután kísérleti összeállításban gyakorlómérkőzést játszott a budapesti Phobus együttesével. Győzött a román csapat 7:1 (2:0) arányban. Góljait Bindea (4), Barátky, Kovács, Bodola, a Phobusét Békinyújtott.

Phobus 7:1 (2:0). Bucurestiből jelentik: A román válogatott labdarúgócsapat, amely vasárnap Bucurestiben Jugoszláviával mérkőzik, csütörtökön délután kísérleti összeállításban gyakorlómérkőzést játszott a budapesti Phobus együttesével. Győzött a román csapat 7:1 (2:0) arányban. Góljait Bindea (4), Barátky, Kovács, Bodola, a Phobusét Békinyújtott.

Phobus 7:1 (2:0). Bucurestiből jelentik: A román válogatott labdarúgócsapat, amely vasárnap Bucurestiben Jugoszláviával mérkőzik, csütörtökön délután kísérleti összeállításban gyakorlómérkőzést játszott a budapesti Phobus együttesével. Győzött a román csapat 7:1 (2:0) arányban. Góljait Bindea (4), Barátky, Kovács, Bodola, a Phobusét Békinyújtott.

Phobus 7:1 (2:0). Bucurestiből jelentik: A román válogatott labdarúgócsapat, amely vasárnap Bucurestiben Jugoszláviával mérkőzik, csütörtökön délután kísérleti összeállításban gyakorlómérkőzést játszott a budapesti Phobus együttesével. Győzött a román csapat 7:1 (2:0) arányban. Góljait Bindea (4), Barátky, Kovács, Bodola, a Phobusét Békinyújtott.

Phobus 7:1 (2:0). Bucurestiből jelentik: A román válogatott labdarúgócsapat, amely vasárnap Bucurestiben Jugoszláviával mérkőzik, csütörtökön délután kísérleti összeállításban gyakorlómérkőzést játszott a budapesti Phobus együttesével. Győzött a román csapat 7:1 (2:0) arányban. Góljait Bindea (4), Barátky, Kovács, Bodola, a Phobusét Békinyújtott.

Phobus 7:1 (2:0). Bucurestiből jelentik: A román válogatott labdarúgócsapat, amely vasárnap Bucurestiben Jugoszláviával mérkőzik, csütörtökön délután kísérleti összeállításban gyakorlómérkőzést játszott a budapesti Phobus együttesével. Győzött a román csapat 7:1 (2:0) arányban. Góljait Bindea (4), Barátky, Kovács, Bodola, a Phobusét Békinyújtott.

Phobus 7:1 (2:0). Bucurestiből jelentik: A román válogatott labdarúgócsapat, amely vasárnap Bucurestiben Jugoszláviával mérkőzik, csütörtökön délután kísérleti összeállításban gyakorlómérkőzést játszott a budapesti Phobus együttesével. Győzött a román csapat 7:1 (2:0) arányban. Góljait Bindea (4), Barátky, Kovács, Bodola, a Phobusét Békinyújtott.

Phobus 7:1 (2:0). Bucurestiből jelentik: A román válogatott labdarúgócsapat, amely vasárnap Bucurestiben Jugoszláviával mérkőzik, csütörtökön délután kísérleti összeállításban gyakorlómérkőzést játszott a budapesti Phobus együttesével. Győzött a román csapat 7:1 (2:0) arányban. Góljait Bindea (4), Barátky, Kovács, Bodola, a Phobusét Békinyújtott.

Taxa postala plătita în num. No. 224718/928

10. Telefon: 110. Havonta 110, évre 600, egész fődíj: Havonta félre 12, egész Hirdetési díj: „UJ KELET”-ban a Cikkünk utólagos megjelölés

A magyar vétője

Az ugynevezett gyar közeletben lom egyre magasabb politikai, a legjobbja emelkifosztás ellen, a gyarszarmazás irastudók, főleg a nek machinációján schluss megtörtént mán járszallagra sabb magyar politiket.

A mai napon a gyelemreméltóbb és kat legközelebb ér A magyar szellemesélő a budapesti hangu kiáltványt szellem, az igazság, nevében tiltakoznak. A kiáltvány a k „Mi, magyar írók, pártállások szövszó rétegek szülöttei és bözőbb hivatalosokhozunk, akik valamgyar művelődés meának rendeltetését valamennyien kereszottai vagyunk, az igaz keresztyénység, magától értetőd e val emeljük fel sz joggyenlőség elvéér „társadalmi egyensárló szülő törvény esetén járulna a m

Ez a javaslat a tostitásat igéri, de szegényebb, gazdasá árnyabb rétegek sor Ez a javaslat még meg annyira, rajt keresztyén középo teszi fel róluk, hog joggyenlőség meg mibevételével — jog gyámkodásról, kény megélhetésük biztos azt az erkölcsi el társalk egy részének bélyegzés, polgári kiforgatása árán boldogulni.

Ez a javaslat a z a szegényeket veszi inkább vannak kis kénykedvőnek és r a fiatalokat sajtja, megbíntet amiatt, nak a háboru alatt. Lelkiismeretünkke egyzetethetőnek, ho megkeresztelések k gyenek különbsége különbségtetés és fe az egyház a kebelét egyenlőség és keres men.

Minket keresztyén győződésünk, az ors nemzeti függetlens dásunk készlet arra az állampolgári jog történelmünk legszé ppi magyarság legna Effeledük volna, a kulturtörténelem szerint nemcsak eg támaszaj és építői is rának? Tagadjuk ezt a sorsközösséget és a világháboruban meg?

Ezért tiltakozunk erejével és hisszük, rad hatás nélkül minden dicsőségét és ságot, az emberi ősi harcainak közö fordulunk a magy házának tagjaihoz,